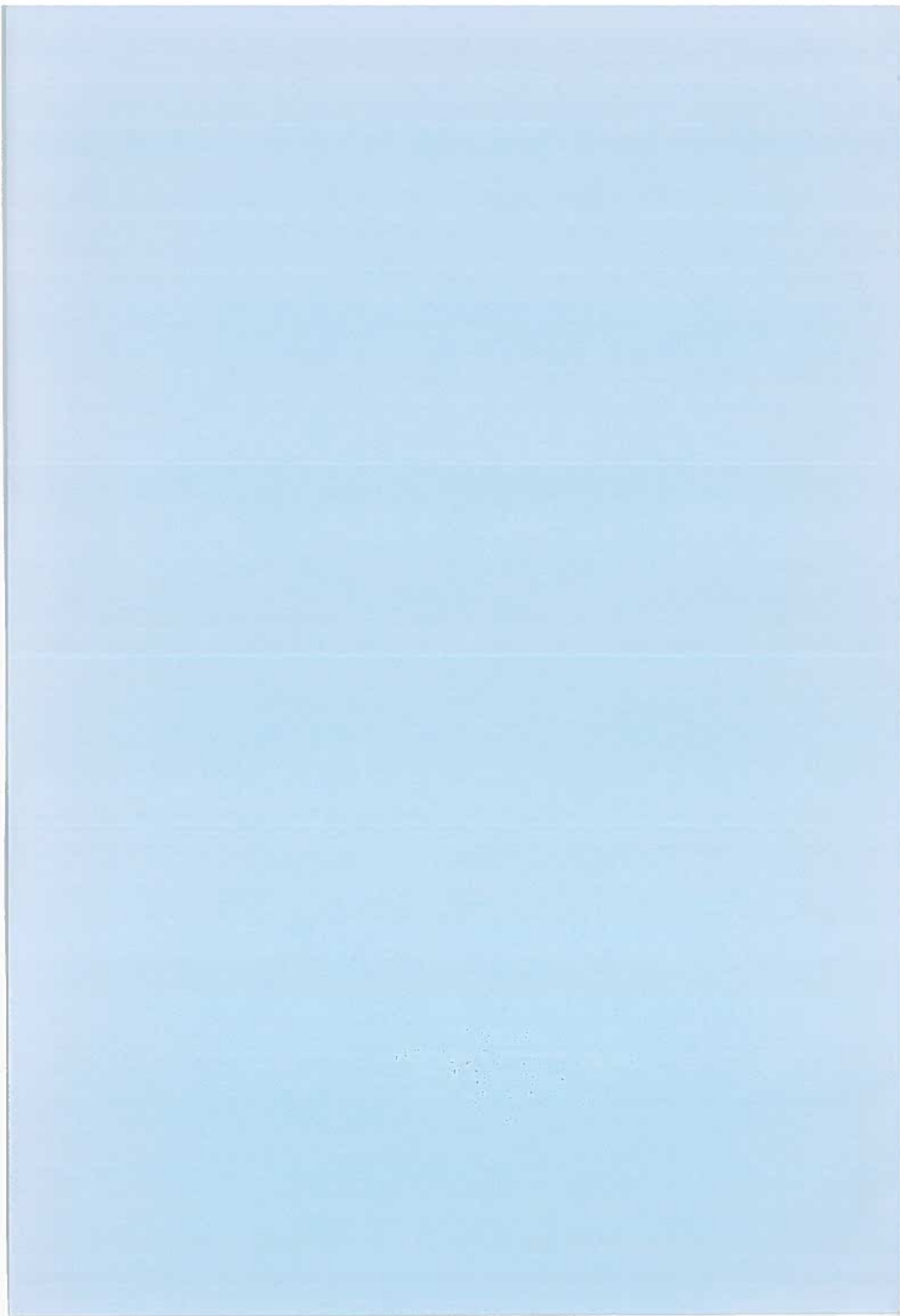

Suliamut nalunaarusiaq DMU-meersoq, Nr.:119

**Aalisagaatinik pisuussutit
Kallaallit Nunaata Kitaata
Imartaani ikkattumi**

Arktisk Miljø/Arctic Environment

Suliamut nalunaarusiaq DMU-meersoq, Nr.: 119

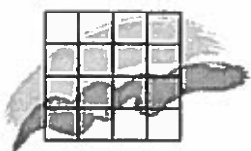
Arktisk Miljø/Arctic Environment

Aalisagaatinik pisuussutit Kalaallit Nunaata Kitaata imartaani ikkattumi

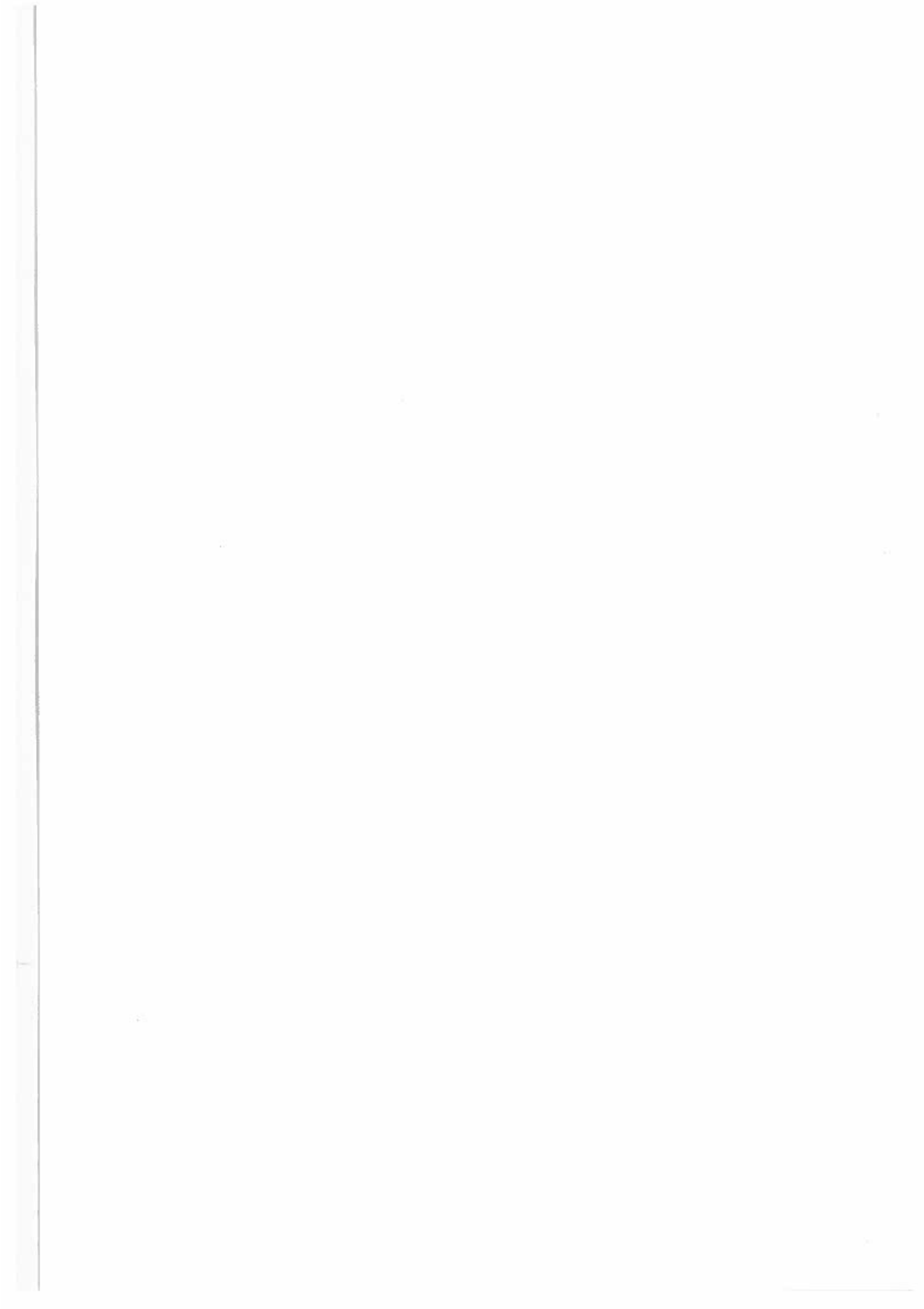
Apersuinertalimmik misissuineq ammassaat, nipisaat
eqaluillu pillugit

Søren Stach Nielsen, Anders Mosbech, Jørgen Hinkler
Issittoq pillugu immikkoortortaqarfik

DANMARKS
MILJØUNDERSØGELSER
BIBLIOTEKET
Vejløvej 25, Postboks 314
8600 Silkeborg

Miljø- og Energiministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser
2000

Nalunaarusiamut paasissutissat

Nalunaarusiap aqqa: Aalisagaatinik pisuussutit Kalaallit Nunaata Kitaata imartaani ikkattumi
Nalunaarusiap aqqanut uiguliussaq: Apersuinertalimmik misissuineq ammassaat, nipisaat eqaluillu pillugit

Atuakkiortut: Søren Stach Nielsen, Anders Mosbech, Jørgen Hinkler
Immikkoortortaarfik: Issittoq pillugu immikkoortortaarfik

Serietitel aamma normu: Suliamut nalunaarusiaq DMU-meersaq nr. 119

Naqiterisitsisoq: Miljø- og Energiministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser©

URL: <http://www.dmu.dk>

Piffissaq saqqummerfia: Februar 2000

Saaffissaq/referee: Poul Johansen (DMU)

Issuaanermi taasassat: Nielsen S. S., Mosbech A. & Hinkler J. (2000): Aalisagaatinik pisuussutit Kalaallit Nunaata Kitaata imartaani ikkattumi, - Apersuinertalimmik misissuineq ammassaat, nipisaat eqaluillu pillugit – Qallunaat Nunaanni Avatangiisnut Misissuisoqarfik – Danmarks Miljøundersøgelser. Suliamut nalunaarusiaq DMU-meersaq nr. 119

Issuarneqarsinnaavoq nalunaarusiap aqqa taallugu.

Nunap assingi: G/250 Vektor, copyright Kort og Matrikelstyrelsen, 2000.

Sammisat: Inuit namminneq najugarisaminni ammassaqarfiit nipisaqarfiillu pingaarutillit taak-kulu suffisarfiinik ilisimasaat, aammattaaq kuuit eqaloqarfiit pingaarutillit pillugit ilisimasaat nalunaarsorneqarput Kalaallit Nunaata Kitaani Paamiut Aasiaallu akor-nini (61-69°N). Paasisat katersorneqarput immersugassiatigut apersuinikkut aam-malu qanimut apersuinikkut. Misissuinerup inerneru paasissutissiivimmu (databa-se) eqikkarneqarpoq kiisalu nunap assinginut aalisakkap suussusaa apequtaatillugu titartarneqarluni.

Pineqartunut oqaatsit atukkat: Aalisagaatinik pisuussutit, ammassak, nipisak, eqaluk, sineriak, suffisarfiit

Aaqqissuineq naammassivoq: Januar 2000

ISSN: 1395 - 5675

Pappialap pitsaassusia: Cyklus
Naqiternera: Vester Kopi
Quppernerit: 61
Amerlassusai: 150

Akia: kr. 150,- (ilanngull. 25% moms, nassiunneqarnera ilanngunnagu)

Paasissutissat ilanngussat: Nalunaarusiaq qallunaatut aamma saqqummersinneqarpoq, suliamut nalunaarusiatut DMU-miit nr. 118-itut.

Atuagaarniarfinni pisiarineqar-sin-naavoq imaluunniit ukunani: Danmarks Miljøundersøgelser
Postbox 358
Frederiksborgvej 399
DK-4000 Roskilde
Tlf: 46 30 12 00
Fax: 46 30 11 14

Miljøbutikken
Information og Bøger
Læderstræde 1
DK-1201 København K
Tlf.: 33 95 40 00
Fax: 33 92 76 90
Butik@mem.dk
www.mem.dk/butik

Eqikkaaneq	6
1 Aallaqqaasiut	8
2 Suleriaaseq	9
1.1 Apersuinerup ingerlanneqarnera	11
2 Ammassak (<i>Mallotus villosus</i>)	13
2.1 Sumiiffia pissusaalu	13
2.2 Tunisaanerani naatsorsukkat	13
2.3 Ammassaqarfiit, suffisarfiit aalisarneqarneralu	14
2.3.1 Paamiut kommuniat	15
2.3.2 Nuup kommunia	15
2.3.3 Qeqertarsuatsiaat eqqaalu	15
2.3.4 Maniitsup kommunia	15
2.3.5 Sisimiut kommuniat	16
2.3.6 Kangaatsiap kommunia	16
2.3.7 Aasiat kommuniat	16
2.3.8 Ammassaat pillugit eqikkaaneq	16
<p>Nunap assinga Nr. 1: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Paamiut</p> <p>Nunap assinga Nr. 2: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Nuuk MAP 1</p> <p>Nunap assinga Nr. 3: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Nuuk MAP 2</p> <p>Nunap assinga Nr. 4: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Maniitsoq MAP 1</p> <p>Nunap assinga Nr. 5: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Maniitsoq MAP 2</p> <p>Nunap assinga Nr. 6: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Sisimiut MAP 1</p> <p>Nunap assinga Nr. 7: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Kangaatsiaq</p> <p>Nunap assinga Nr. 8: Suffisarfiit aalisarfiillu, Ammassaat, Aasiat</p>	
3 Nipisak (<i>Cyclopterus lumpus</i>)	19
3.1 Sumiiffia pissusaalu	19
3.2 Tunisaanerani naatsorsukkat	19
3.3 Nipisaqarfiit aalisarneqarfiilu	19
3.3.1 Paamiut kommuniat	20
3.3.2 Nuup kommunia	20
3.3.3 Maniitsup kommunia	20
3.3.4 Sisimiut kommuniat	21
3.3.5 Kangaatsiap kommunia	21
3.3.6 Aasiat kommuniat	21

3.3.7 Nipisaat pillugit eqikkaaneq	21
Nunap assinga Nr. 9: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Paamiut	
Nunap assinga Nr. 10: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Qeqertarsuatsiaat	
Nunap assinga Nr. 11: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Nuuk MAP 1	
Nunap assinga Nr. 12: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Nuuk MAP 2	
Nunap assinga Nr. 13: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Maniitsoq MAP 1	
Nunap assinga Nr. 14: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Maniitsoq MAP 2	
Nunap assinga Nr. 15: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Sisimiut	
Nunap assinga Nr. 16: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Kangaatsiaq	
Nunap assinga Nr. 17: Suffisarfiit aalisarfillu, Nipisat, Aasiat	

4 Eqaluk (<i>Salvelinus alpinus</i>)	24
4.1 Sumiiffia pissusaalu	24
4.2 Tunisaanerani naatsorsukkat	24
4.3 Eqaloqarfiit aalisarneqamerallu	24
4.3.1 Paamiut kommuniat	25
4.3.2 Nuup kommunia	25
4.3.3 Maniitsup kommunia	26
4.3.4 Sisimiut kommuniat	26
4.3.5 Kangaatsiap kommuni	26
4.3.6 Eqaluk pillugu eqikkaaneq	26

Nunap assinga Nr. 18: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Paamiut	
Nunap assinga Nr. 19: Distribution of spawning and fishing areas, Arctci Char, Qeqertarsuatsiaat	
Nunap assinga Nr. 20: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Nuuk MAP 1	
Nunap assinga Nr. 21: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Nuuk MAP 2	
Nunap assinga Nr. 22: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Maniitsoq MAP 1	
Nunap assinga Nr. 23: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Maniitsoq MAP 2	
Nunap assinga Nr. 24: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Sisimiut MAP 1	
Nunap assinga Nr. 25: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Sisimiut MAP 2	
Nunap assinga Nr. 26: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Sisimiut MAP 3	
Nunap assinga Nr. 27: Suffisarfiit aalisarfillu, Eqaluit, Kangaatsiaq	

Bilag 1. Apersukkat	29
----------------------------	-----------

Bilag 2. Immersugassamik immersuisimasut 31

**Bilag 3. Immersugassaq. Ammassaat, nipisaat
eqaluillu ikkatuniittut. 33**

Bilag 4. Najoqqutarineqarsimasat 33

Eqikkaaneq

Kalaallit Nunaata Kitaani uuliasiormermut atatillugu 1999-imi sine-rissamut qanittumi immami ikkattumi aalisakkat suffisarlutillu neriniartartut, taamaalillutillu uuliaarluemerup kinguneranik ajoquserneqarsinnaasut misissuiffigineqarput inuit sineriammi najugaqartut ilisimasaat najoqqutaralugit. Ammassiviit nipisanniartarfillu pingaarutillit aammalu aalisakkat taakku suffisarfii misissuiffigineqarput, taamatuttaaq eqaluit misissuiffigineqarlutik sineriammut qanittumi neriniartarmata. Paasissutissanik katersineq immersugassiatigut akisassanik apersuinikkut ingerlanneqarpoq, tassa immersugassiat nunallu assingi nassiusornerisigut kommuninut ukununga: Paamiut, Nuuk, Maniitsoq Sisimiut, Kangaatsiaq Aasiaallu (61-69 N).

Apeqqutinut akisassanut immersugassiatigut apersuinikkut misissuineq tunngavigalugu kingusinnerusukkut inunnik qanimut apersuisoqarpoq, tassa inoqarfiit tamarmik uku akomanniittut: Sioraq (Frederikshåb Isblink) aammalu Nassuttoq (Nordre Strømfjord), tikeraarneqarmata (63-67 N) (Nuulli kangerluaniittoq Kapisillit minillugu). Paamiut, Kangaatsiap Aasiaallu kommunii tikeraarneqarsimanngitsut misissuinermut nalunaarusiami ilaapputtaaq, apeqqutit akisassat immersugassiaartaasigut akissutaat tunngavigalugit.

Misissuinerup inenera qarasaasiatigut paasissutissiivimmu (database) eqikkarneqarsimavoq, aammattaaq nunap assinginut nalunaarsorneqarsimalluni aalisakkat suuneri apeqqutaatillugit.

Inunnik qanimut apersuinerup kingunerisimavaa ammassaat nipi-saallu sinerissamut qanillutik suffisarfii aalisarneqartarfii pingaarutillit paasissutissartaqarlualersimanagerat. Ammassaat suffisarfii arlalissuit nunat assinginut nalunaarsorneqarsimapput, eqqumaffigisariaqarporli tamakkiisumik nalunaarsorneqarsimanngimmata. Qassusersorluni eqalunniartarfiit pingaarutillit eqaluillu kuuit majorrattarfii nalunaarsorneqarsimapputtaaq.

Ammassak suffinermi nalaani mianernarnerpaasarpoq, tassa Kitaata sineriaa annertoq ammassannik suffisunik aalaaluttuinnaasarmat. Tamanna inunnik ukiorpassuarni ilisimaneqarluarsimavoq, tassami inuit – meeqqaniit utoqqarnut – ukiup taamaalinera ukiussamut pili-vigilluartarmassuk. Apeqqutinik akisassanik immersugassiatigut qanimullu apersuinerit inernerisa ersersippaat ammassaat nerisanut tapertaalluartarnerat.

Nipisak aamma suffinermi nalaani mianernartarpoq sineriak qanilisaramiuk. Paasissutissanik katersinermi paasisagut tunngavigalugit suffiffii aalisarneqarfiilu pingaarutillit immikkoortissinnaasi-manngilagut. Isumaqarpugullu nipisak aalisarneqarfimmi ilarujus-suani tamatigut suffisartoq. Ukiuni kingulliunerusuni annertuneru-jartuinnartumik aalisarneqalersimavoq, ingammik nunaqarfinni

umiatsiaararsorlutik aalisartunik aningaasatigut tapertaallualersimalluni.

Eqaluk qangalili nerisaajuarsimavoq, kuuilli majoralluni suffisarfini tikitsinnagit umiatsiaararsorlutik aalisartunik aalisarneqarluartarpoq aningaasatigullu tapertaalluarterluni.

1 Aallaqqaasiut

Misissuinermit matumunnga tunuliaqutaapput Kitaata sineriaata imartaani ukiuni qanininnerni uuliasiorluni qillerinissanut pilersaarutit. Naak taamatut pisoqarnissaata navianaataa annikitsuinnaagaluortoq pilersaarutaasutut David Strædemi uuliasiortoqalerpat ajutoortoqarsinnaavoq uuliaarluernermik kinguneqarsinnaasumik. Aalisakkat, nipisaat ammassaallu sinerissamut qanittumi sissap killingani suffisartut, uuliarluertoqaralarpat uulialu sineriammut tipigalarpat ulorianartorsiomerpaasussaapput.

Eqaluit immami ikkattumi kuuit suffisarfimmik eqqaanni neriniartartut uulia sineriammut tipigalarpat sunnerneqartussaapputtaaq. Tamakku tunngavigalugit sinerissami ammassaat, nipisaat eqaluillu sumiissutsit najortagaat pingaarutillit sumiinneri paasissallugit pingaaruteqarluinnarpoq. Paasisat uuliaarluertoqartillugu illersuiniar-nissamut pilersaarusiormermit ator-neqassapput. Maannalu tassa misissuineq paasissutissanik pissarsiffiusimasoq naammassineqarpoq.

Siusinnerusukkut kuuit eqaloqarfii sumiissutsillu ammassaat suffisarfii sumiissusersiorneqarsimapput (Petersen 1992) tamakkernagilli, taanna misissuisimaneq uunga misissuinermit tunngaviuvoq, sulili paasissutissanik allanik pisariaqartitsisoqarsimalluni.

Aalisakkat immami ikkattumiittut pillugit misissuineq una inuit sineriammi najugaqartut namminneq ilisimasaat tunngavigalugit ingerlanneqarsimavoq, tassa aalisakkanik ilisimatuut - fiskeribiologit misissuinerannit paasisat tunngaviginagit. Tamaaliornermit tunngaviusut arlaqarput. Siullermik, sineriaap killingani nunami inuit najugallit namminneq aalisakkat pillugit ilisimasaat annertupput, aalisartut piniartullu sumiissutsit aalisarfigisartagaat piniarfigisartagaallu ima isorartutigimmata sineriak pillugu ilisimasaat annertungaatsiartuusutut taasariaqarlutik. Aappasaanik, uuliaarluerto-qartillugu pingaaruteqarluinnarmat aalisakkat inunnit aalisarneqartartut nerisarineqarluartartullu sumiissuseqarsimanissaat. Inuit namminneq ilisimasaat tunngavigalugit paasissutissanik katersineq imminek killiliivoq, tassa avataaneersumik misissuinermit aalisakkanut ator-neqarnerinullu tunngasunik paasissutissaqanngimmat - aalisakkalli pillugit ilisimalikkagut ingammik inuit namminneq atuinerannit/ iluaqutiginninnerannit ilisimasanit aallaaveqarlutik. Aammattaarli aalisakkanik ilisimatuut sineriak tamakkerlugu misissuisagalarpata annertuumik suliaasussaavoq akisungaatsiarlunilu.

Uuma nalunaarusiap imarai aalisakkat pineqartut suffisarfiisa, aalisarneqarfiisa, sumiissusiisalu allat pingaarutillit paasissutissartaannik katersat. Misissuinermit pingaarnertut sissap sinaa sumiissutsillu allat sineriammut qanittut sammineqarput. Misissuinermit atartillugu aalisartilluni pinngortitamiilluni peqqinnarnerata, kulturi-mullu qanoq pingaaruteqartigineranut tunngasunik paasissutissanik katersisoqarsimavoq. Pisattaq qanoq ator-neqartarneranut pingaarutaanullu paasissutissartaqarpoq.

Misissuineq piareersarneqarpoq aallartisarneqarlunilu lektor Peter Friis, Roskilde Universitetscenterimeersoq ikiortigalugu, taanna tassanngaannartumik 1999 aasami toqukkut qimaguppoq. Peter Friis misissuinnermut tunniusimalluinnartuulluni sulisimavoq, aammattaaq qiimmannartumik isumassarsisitsisarluni misissuinnermi peqataasimalluni.

Apeqqutinut akisassanut immersugassiatigut toqqaannartumillu apersuinnermi peqataasimasut tamaasa qutsavigaagut, taakkuupput ilisimasaminnik uatsinnut ingerlatitseqqissimasut. Soqutiginninneq, ikiuerusussuseq inoroorsaarumatussuserlu annertoq malugisimavarput, tamatumungalu qujavugut. H. C. Petersenimut qujavugut aammattaaq Peter Nielsenimut, Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisorta qarfik, inuit sineriammi namminneq ilisimasaannik suli saqqummersinneqarsimanngitsunik misissuisimanermullu uunga tunngavuisimasunik pilersuisimanera pillugu. Helle Siegstad, Pinngortitaleriffik, suliamut isomartorsiuisimanera pillugu qutsavigaarput.

Misissuineq Statoil-gruppen-imiit aningaasanik tapersorsuisuuvoq.

2 Suleriaaseq

Ammassa, nipisaat eqaluillu suffiffigisartagaat sumiissusaallu pingaarutillit pillugit ilisimasat pigerikkat tunngavigalugit sineriammi inuit namminneq ilisimasaannik paasissutissanik katersisoqarsimavoq apeqqutinut akisassanut immersugassiatigut aammalu toqqaannartumik qanimut apersuinikkut.

Kommunit, piniartut peqatigiiffii, inuillu ataasiakkaat pingaarutillit oqarasuartaatikku atavigineqarsimapput atortussanillu misissuinnermi atugassaannik nassinneqarsimallutik, tassaasunik misissuinnermut nassuiaaneq, nunap assinga apeqqutillu immersugassiatigut akisassat. Immersugassiatigut akisassanik apersuinerit ilitersuutillu kalaallisut qallunaatullu nassiunneqarput. Apeqqutinut immersugassiatigut akisassanut ilanngullugu nassiunneqarpoq apersorneqartup najugaqarfigisaata eqqaata nunap assinga. Nunap assingata najugaqarfiup tulliup killinga qaangeqqavaa, taamaalilluta nunap assingisigut sinerik tamakkersimallutigu. Apersorneqartut nunap assinginut nalunaarpaat ammassaat nipisaallu suffiffigisartagaat nalunngisatik sumiinnertut, aammattaaq sumi ammassanniartarnertik nipsisanniartarnertillu nalunaarluguttaaq. Ilanngullugit ammassaat nipisaalluunniit sumiiffigisartagaat pingaartuursorisatik nalunaarpaat. Kuuit eqaloqarfiit nalunaarsoqqusimavagut, apersukka-gullu qinnuigisimallugit kuuit qanoq atorneqartarneri nalileqqullugit. (takuuk ilanngussaq 3.)

Ilisimasat pigerikkat annertunersaat H.C. Petersenip pisuussutsinit uumasunit pinngortitamillu eqqissimatitaasariaqartunik nalunaarsuisimaneranit (Petersen saqqummersinneqarsimanngitsoq, 1992) pissarsiaaraagut, tassanittaaq aalisakkat sumiiffigisartagaat arlallit

nunap assiliorsimavai. Paasisutissat taakku immersugassiatigut akisassanik apersuinermit atorneqarput, tassa apersomeqartut ilaatigut aperineqarmata kuuit eqaloqarfiit qangali nalunaarneqareersimasut suli eqalunniarfigineqartarnersut.

Immersugassiatigut akisassanik apersuinikkut apersuutigineqarpoq aalisarnermi atortut sorliit atorneqartarnersut, pisat sumut atorneqartarnersut, nammineq nerisassaanersut imaluunniit tunisassaanersut. Immersugassiatigut apersomeqartut naggataatigut qinnuigineqarput ammassisarnerup inuummarissaataasarnera kulturimullu nunap immikkoortuani najugaqarfimminni qanoq pingaaruteqartigenera nalileqqullugu.

Misissuinermit uani apeqqutinut immersugassiat (takuum ilanngussa q nr. 3) illoqarfinnut nunaqarfinnullu Paamiut Aasiaallu kommuniisa akomanniittunut tamanut nassiussuussimavagut. Apeqqutinut akisassanut immersugassianit nassiussatsinnit 52-iusunit 35-init immersomeqarlutik utertinneqarput illoqarfinnit nunaqarfinnullu uani pineqartunit.

Apeqqutinut immersugassiat utertitat tunngavigalugit juni-juli 1999-imi tikeraarnerit pilersaaruserpogut, tassa qanimut ilassutinik apersuiniarluta. Apersuinerit taakku Søren S. Nielsenimil marlunnik oqaasilimmit ingerlanneqarput. Qanimut apersuinerit immersugassiatigut apeqqutit akissutaat tunngavigalugit ingerlanneqarput, tassa nunap assinga nalunaarsuiffigineqarsimasooq apersuinermit sapinngisamik atorneqarmat. Immersugassiatigullu apersuinerit akissutaat tamarmik suli utertinneqarngitsut qanimut apersuierortoqarpoq. Qanimut apersuinerit ingerlanneqarput inuit arlallit ataatsikkut apersomerisigut, taamatut apersuineq aamma taaneqartarpoq Semi-directive Interview (Huntington 1998), tassa apersomeqartut ilisimasikkut imminnut taperserlutik akisarlutik. Apersuineq immannuguaannaq apersuisumit aqunneqartarpoq. Immersugassiatigut apersuinerit akissutaat qanimullu apersuinerit qiliusut inernerit ataatsimoortillugit suliareqqinneqarsimapput.

Aalisakkat suuneri apeqqutaatillugit immikkut suffisarfi aalisarneqartarfiilu nunap assingitut tullerriiaanut ataatsimut eqikkarneqarsimapput, immersugassiatigut akisassanik apersuinermit angalanermilu qanimut apersuinermit pissarsiat nunap assingitut nalunaarsukkat tunngavigalugit. Immersugassiatigut apersuinermit akissutit ilaasa qanimut apersuinerit akissutaannut nikingassuteqartillugit, qanimut apersuinermit paasisat tunngaveqartumik paasisatut nalunaarneqartarput.

Tamatumunnga pissutaavoq apersuinermit inuit marluk pingasulluunniit imminnut ilisimasamikkut tapersertarmata. Taamaalillutik sapinngisamik inuit ilisimasaat annertuumik tunngaveqartutut paasisatut naatsorsuunneqarput. Annertuumik isumaqatigiinnginnerit immikkut allaaserineqarput.

1.1 Apersuinerup ingerlanneqarnera

Piffissami 14. juni – 12. juli Nuup Sisimiullu kommuniiisa akornini angalasoqarpoq, illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani arlaleriarluni inuit ataasiakkaat inuilluunniit arlallit ataatsikkut apersorneqarnerisigut.

Nuup kommuniani apersuiniarneq ajornakusoorperpaasimavoq silap ajonera pissutigalugu. Aatsaat sapaatip akunnera ataatsip ingerlaremeratigut inuit isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasut siulliit apersorneqarput. Aalisartut arlallit kangerluup iluani sapernusimapput imaluunniit ullualunnguit silagiffiit aalisamissaminnut atorsimalugit, taamaasilluni isumaqatigiissuteqarnissaq ajornakusoorsimalluni, naggataatigullu iluatsissimavoq. Ukioq agguaqatigiissillugu pisarnerminit sivisuneruvoq, aasarlu taanna silap allanngorarnerujussua peqqutaalluni aalisarneq pisarnerminit kingusinaarluni aallartissimalluni. Nunaqarfik Qeqertarsuatsiaat d. 18/6 tikeraarneqarpoq, silalu peqqutaalluni akunnialunnguit ikittuinnaat tassaniippugugut. Unnuakkut nal. 02.00 tikikkatta aqaguani ullaap tungaani apersuineq siullesq ingerlanneqarpoq, akunnermilli ataatsimik affarmillu sivisususeqaannarpoq tassa tuaviortumik aallartariaqarsimagatta silarluliussaannginniassagatta. Tamanna pissutaalluni Qeqertarsuatsiaanit ammassaat pillugit paasissutissartat annikitsuararsuupput. Taa-maakkaluartoq Lars Rasmussen, Pavia Rasmussen, Ado Holm, Angunnguaq Josefsen, kiisalu Nikolaj Heinrich, Svend Petersen aamma Vittus Nielsen Nuummeersut, aammattaarlu Karolus Steffani, Ingvar Motzfeldt aamma Morten Johnsen Qeqertarsuatsiaaneersut qutsavigaagut. Allattaaq unnuisitsisimasut, angallassinermillu ikiuisimasut il.il. qutsavigaagut.

Maniitsoq piffissami d. 27/6 - d. 4/7 tikeraarneqarpoq. Kingusinaarnerup patsisigaa Nuummi silarlussiorneq, aatsaammi unnuakkut nal. 02.00 d. 27/6-99 apuukkatta. Maniitsup kommuniani nunaqarfiit pingasut tamarmik illoqarfittaa ilanngullugu tikeraarneqarput. Maniitsup kommuniani Anton Poulsen, Jonas Poulsen aammattaaq Vittus Poulsen Atammimmeersut misissuinnermut peqataasimasut qutsavigaagut. Aammattaaq Jokum Jessen, Henrik Jessen aamma Adam Johnsen Napasumeersut qutsavigaagut. Maniitsumit Daniel Skifte, Hans Heilmann, Svend Heilmann, Morten Bech aammalu Frans Petersen qutsavigaagut. Jens Larsen David Rosingilu Kangaa-miuneersut assut qutsaviginiarpaguttaaq, allallu unnuisitsisimasut angallassisimasut il.il. qutsavigalugit.

Sisimiut piffissami d. 4/7 - d. 12/7 tikeraarneqarput. Sisimiut kommunianni nunaqarfittat marluk illoqarfiup saniatigut tikeraarneqarput. Sisimiut kommunianni aalisakkat pingasut pineqartut nunap assinginut nalunaarsornissaaat ingerlalluarsimavoq, tamatumunnga pissutaavoq Piniarnermi nakkutilliisup Hans Mølgårdip aammalu Aalisarnermut Piniarnermullu siunnersortip Otto Berthelsenip apersuinermi immersugassianik nunallu assinginik nassiussatsinnik aallaaveqarlutik sulilluarsimanerat. Apeqqutit immersugassiatigut akissat, nunallu assitaasa utertinnerini suliassat tamaasa naammassisimavaat. Nunaqarfinni apersorneqartunit tamanna uppemarsarne-

qarpoq, tassa Mølgårdip Berthelsenillu paasissutissat katersorsimasaat ilumoornerarmatigit annikitsuinnarmillu namminneq ilassuteqarsimallutik. Sarfannguarmit Gerhard Kristiansen Hans Peter Olsenilu, Itillermiu Peter Karlsen minnerunngitsumillu Hans Mølgård Otto Berthelseni, kiisalu Rørdam Isajasen qutsavigaagut, allallu unuisitsisimasut angallassimasut il.il. qutsavigalugittaaq.

2 Ammassak (*Mallotus villosus*)

2.1 Sumiiffia pissusaalu

Ammassak Davis Strædep kangiani nalinginnaasuvoq avannamullu Upernavik tikillugu (74°N) nassaassaalluni. Kalaallit Nunaata Kitaani ammassak sineriaap killingani nassaasaanerusarpoq, sineriaalli avataani aalisarfinni qaqtigoomerulluni. Ammassak pingasunik-sisamasunik ukioqarluni sissani siorartalinni ujaraartalinnilu suffisarpoq. Ammassak aasalerlaami suffisarpoq, suffineq siulleq kangerlunni pisarpoq sineriami sumiiffinnut allanut naleqqiullugu immap kissarnerpaasarfiini (Sørensen 1985). Upernaakkut, ukiakkut ukialerlaamilu ammassak kangerluit paavanniittarpoq, sineriaap sinaaniittarluni aammalu annikinnerusumik sineriaap avataaniittarluni. Ammassaat upernaakkut suffilinnginnerminni sineriammut qarillisarput. Ilimagineqarpoq ammassaap suffisarfii Kalaallit Nunaata Kitaani immikkoortunut arlalinnut immikkoortinneqarsinnaasut. (Kannevorff 1968, Sørensen & Simonsen 1988). Tamanna maanakkut uunga misissuinnermut atatillugu misissorneqarpoq misiligutitik katersinikkut. Ammassak timmissanut imarmiunut, puisinut aalisakkanullu allanut soorlu saarullinnut kapisilinnullu nerisaalluarterpoq pingaaruteqarluinnartoq. Tunisassiassanik ammassanni-artarneq Kalaallit Nunaata Kitaani annikitsuinnaavoq (takuuk tabel 1), namminerli atugassanik aamma kalaaliaqqani tunisassanik, qiminullu nerukkaatissanik ammassisarnerit suffinerisa nalaani nalinginnaasorujussuupput.

2.2 Tunisaanerani naatsorsukkat

Ukiorpassuarni ammassak niuernermi tunisassiassatut piukkunneqartarsimavoq. 1980-ikkut qeqqata missaanni misiliisoqarpoq ammassak aalisarneqarmat tunisassiassanngorlugu. Taamatut misiliineq iluatsissimannigilaq, aalisarneqarnerani suliamut naleqqiullugu akit annikippallaarnerat pissutaanerugunarluni. Illoqarfinni kalaaliaqqani tunisaalluarterpoq, puussiaaqqat kiilut marlunnik nutaanik ammassannik imallit tuniniarneqartarlutik. Aammattaaq pisiniarfinnut, assersuutigalugu Brugsenimut imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartumut KNI-mut tunisisoqartarpoq. Ammassaqarnerata nalaani pisiniarfinni taaneqartuni ammassannik qerisunik imaluunniit panertunik pisiassaqartarpoq. Ataani tabelimi takuneqarsinnaapput ukiuni 1993-1996 tonsinngorlugit tunisaasimasut kisitsisaat.

Tabel 1. Ammassaat tunisat ukiuni 1993-96 tonsinngorlugit.			
1993	1994	1995	1996
4	66	21	4

Kilde: NAFO, subarea 1B-1E (60°45'N - 68°50'N).

2.3 Ammassaqarfiit, suffisarfiit aalisarneqarneralu

Immersugassiatigut akisassanik apersuinermi apersorneqartut qinuigineqarsimapput akissutitik immikkoortunut sisamanut ataanisut allaqqasunut nalunaqqullugit:

- 1: sumiiffik ukiut tamaasa aalisartunit/piniartunit arlalinnit piniarfigineqartarpoq
- 2: sumiiffik ilaqtutariinnik ataatsinik "pigineqarpoq"
- 3: sumiiffik ukiut tamaasa piniartumit ataatsimit arlalinnilluunniit piniarfigineqartarpoq
- 4: sumiiffik ukiut ilaanni piniarfigineqartarpoq

Akissutit assigiinngitsut tunngavigalugit eqikkaanitsinni nalunaarfiit 1 aamma 2 ataatsimoortissimavagut ammassaqarfittut pingaarutilittut Loddevigtige (LV), tassaalluni ukiut tamaasa sumiiffik atuisumik ataatsimik arlalinnilluunniit ornigarneqarluartartut. Kingulliit immikkoortut 3 aamma 4 nalinginnaasumik ammassaqarfittut nalunaarpagut LoddeNormale (LN), sumiiffik ukiut tamaasa ornigarneqarnej ajortuulluni ukiulli allortarlugit imaluunniit ukiut arlallit aatsaat qaangiukkaangata orninneqartarluni. Apersorneqartuttaaq qinuigineqarsimapput suffisarfiit pillugit paasissutisseeqqullugit, taakkulu nalunaarneqarnermikkut taaguuserneqarsimapput LoddeGyde (LG).

Ataani tabel 2-mi kommunini arfiniliusuni ammassaqarfiit nalunaarneqarsimasut amerlassusaat takuneqarsinnaapput. Klassit tabelimi atorneqartut nunap assinginisut ipput.

Tabel 2. Ammassaqarfiit amerlassusaat kommunini ataasiakkaani						
Kommune	Paamiut	Nuuk	Maniitsoq	Sisimiut	Kangaatsiaq	Aasiaat
Sumiiffiit katillugit	34	32	39	19	22	26
LoddeGyde (LG)	1	6	20	6	11	13
LoddeVigtig (LV)	2	18	9	6	11	9
LoddeNormal (LN)	31	8	10	7	0	4

2.3.1 Paamiut kommuniat

Paamiut kommuniat immersugassiatigut apersuinnermit akissutininik tunngaveqarluni nunap assiliunneqarpoq. Apeqqutininik immersuagassiat akineqarsimasut katillugit arfinillit utertinneqarput, taakkunananga marluk immersugassiatigut apeqqutit kisiisa akisimavaat nunap assitaat ilanngunnagit.

Suffineq tamatigut majip aallaqqaataani imaluunniit qeqqani aallartittarpoq, apeqqutaallutik silap, kissassutsip sikoqarnerullu qanoq issusaat. Suffineq sapaatit akunnerinik marlunnik missiliorlugu sivi-sussuseqartarpoq. Ammassanniarneq majip qeqqaniit junip naanera/ juulip aallartinnerata tungaanut ingerlanneqartarpoq.

2.3.2 Nuup kommunia

Suffineq tamatigut majip naanera juunillu aallartinnerata missaani pisarpoq, sila, kissassuseq sikoqarnerlu qanoq innersut apeqqutaalluni. Suffineq sapaatit akunneri marluk missaannik sivi-sussuseqartarpoq. Ammassanniarneq Nuup kommunia tamakkerlugu majip naggataata missaaniit junip qeqqata tungaanut ingerlanneqartarpoq, tamakkulu paasisutissat H.C. Petersenip 1992-imi nalunarsuisimanageranut nikingassuteqanngillat.

Nuup kommuniarni ammassaqarneq pillugu H.C. Petersen ima allaaserisaqarpoq:

“Nuup kangerluata qinnguani Kapisillit eqqaanni ammassak uumasunut imarmiunut, aalisakkanut timmissanullu nerisaavoq pingaarnersaq. Ammassaat maani suffilluartarput, ingammik Amitsuarsummi, Kangiusami, Itivimi aammalu Ujarassuit Kangerluanni.”

2.3.3 Qeqertarsuatsiaat eqqaalu

Qeqertarsuatsiaanit ammassak pillugu paasisagut ajorluartumik annikitsuararsuupput. Qanimut apersuinnermit paasivarput Qeqertarsuatsiaat eqqaani tamani ammassak nassaassaasoq, kujataaniit avannamut. Ajorluartumilli piffissakilliorneq pissutigalugu tamanna sukumiinerusumik eqqartuiffigineqanngilaq, H.C. Petersenilli 1991-imi nalunaarsukkamini allassimavaa nunaqarfiup avannaat-kangianiittut Kuanniarsuit qanga itsaq ammassiarfigineqartartut. Aammattaaq nunaqarfiup kujataani kangerliumanermi Kigutilimmi ammassaqarfeqarnerarpaa.

2.3.4 Maniitsup kommunia

Suffineq tamatigut majip naggataata tungaaniit junip aallaqqaataata tungaanut pisarpoq, apeqqutallutik silap, kissassutsip sikoqarnerullu qanoq issusaat. Suffineq sapaatit akunnerinik marlunnik sivi-sussuseqartarpoq. Ammassanniarnertaaq aamma majip qaammataata qeqqata missaaniit junip qaammataata naanera missaanut ingerlan-

neqartarpoq. H.C. Petersenip sumiiffiit arfineq-marluk nalunaarsimavai tassaasut kujataani Ammassivik, Atammik, Tasiusap avannaata eqqaa, Alangua, Isortup paavata avannaata tungaa, Maniitsup Sermiliata paava, kangerluillu Appamiut Kangerluarsuat Kangerlusuatsiaallu (Evighedsfjorden) paavi.

2.3.5 Sisimiut kommuniat

Sisimiut kommunianni ammassak pillugu paasissutissat nalunaarsornissaat suliaangaatsiarsimavoq. Tamatumunnga patsisaavoq inuit amerlanerit oqaluttuartarsimmata kommunip eqqaani tamarmi ammassak nassaassaasoq, tassa kangerlunni kangerliumanerninilu tamani. Nunalli assingani Sisimiut eqqaa ammassaqarfik titartortillugu, qanimullu apersuinerit ingerlanneqarnerisa nalaani paasinar-sippit ammassaqarfiit nalinginnaasut pingaarnerillu, kiisalu suffisarfisa sumiinneri. Suffineq tamatigut junip aallaqqaataata missaani aallartittarpoq, qeqqatali missaani naggataaniluunniit aallartissinnaasarluni, sila, kissassuseq sikoqarnerullu qanoq issusaat apeqqutaatillugit. Ammassineq sapaatit akunneri marluk missaannik sivissuseqartarpoq, junimi aallararteriarluni julip naggataata tungaanut sivissuseqartarluni.

H.C. Petersenip nalunaarsugai malillugit ammassak 1990-ikkunni Sisimiut kommunianni sumiissutsit ilaanni nassaassaqqilersimavoq. 1900 – 1970-ikkunni Sisimiut kommuniat tamakkerlugu sineriaani ammassaqangaatsiarsimavoq, assersuutigalugu aasat ilaanni Sisimiut illoqarfittaaniit Sarfannguup tungaanut sineriattaani atatiinnarlugu ammassaqartarsimavoq. 1990-ikkut qeqqata missaanni taamaappoq.

2.3.6 Kangaatsiap kommunia

Suffisarfik tamatigut junip qiteqqutilernerani aallartittarpoq, kujatanili kommuninisut allanngorarsinnaasarluni, apeqqutaatillugu silap, kissassutsip sikoqarnerullu qanoq issusaat. Ammassineq sapaatit akunneri marluk missiliorlugit sivissuseqartarpoq, junillu qeqqata missaaniit julip naanerata tungaanut ingerlanneqartarluni.

2.3.7 Aasiat kommuniat

Aasianni ammassak junip qaammataani suffisarpoq, tamannalu Petersenip 1992-imi aamma nalunaarsimavaa. Petersenittaaq Saqqarliit eqqaat kujataatalu tungaat ammassisarfittut pingaarutilittut taasimavai.

2.3.8 Ammassaat pillugit eqikkaaneq

Misissuinerup kingunerisimavaa ammassisarfii pingaarutillit sumi-issusaannik ilisimasaqalernerq, sineriammullu qanillillutik suffisarfii ilanngullugit. Suffisarfii arlalissuit nunap assinginut nalunaarsi-

mapput, ilimagineqassanngilarli tamakkerneqarsimasut – ilimagaarput suli allani suffisarfeqartoq, ingammik aalisarneqarfiisa pingaarutillit eqqaanni. Maniitsup kommunianni suffisarfiit kommuninut allanut naleqqiullugit amerlanerungaatsiartut nalunaarneqarsimapput. Kommunini suffisarfiit amerlassusiisa allanngorarnerinut pissutaanerugunarpoq Maniitsup kommuniata eqqaani najugallit ilisimasaminnullu paasissutissiisut sineriatata tamakkikannerlugu najugaqarmata, taamaalillutillu sukumiisuminerusumik paasissutissiisinnaanerullutik, Nuummot Sisimiunullu naleqqiullugu.

Kommunit, apeqqutinik immersugassiatigut akissutinik utertitanik tunngaveqarlutik nunap assiliuunneqarsimasut, ajunngilluartumik eqqaat maanna allaatigineqarsimalerput. Apeqqutinik akisassanut immersugassiat utertitat amerlasuut pitsaasumik akineqarsimapput, taamaalillunilu kommunit tamarmik pitsaalluinnartumik nalunaarsuiffigineqarsimalerlutik. Kangaatsiap kommunianni ingammik nunaqarfik ataaseq pitsaalluinnartumik eqqartorneqarsimavoq, taamaalillunilu kommuni tamakkerlugu nalunaarsuinerup isikkua sunnersimasinnaallugu. Kommuninili marlunni allani kommunit eqqaalu sukumiisumik eqqartuiffigineqarsimapput.

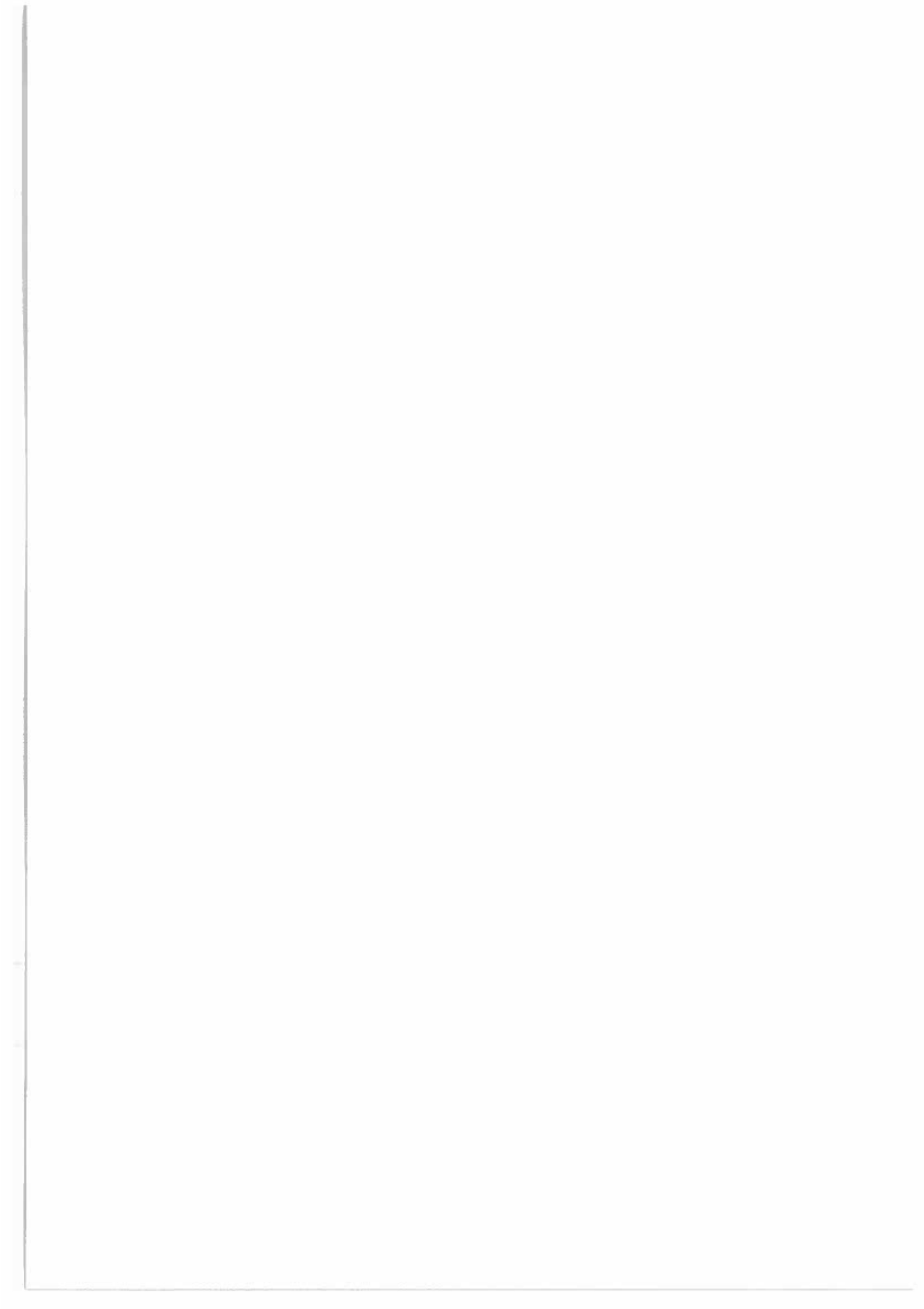

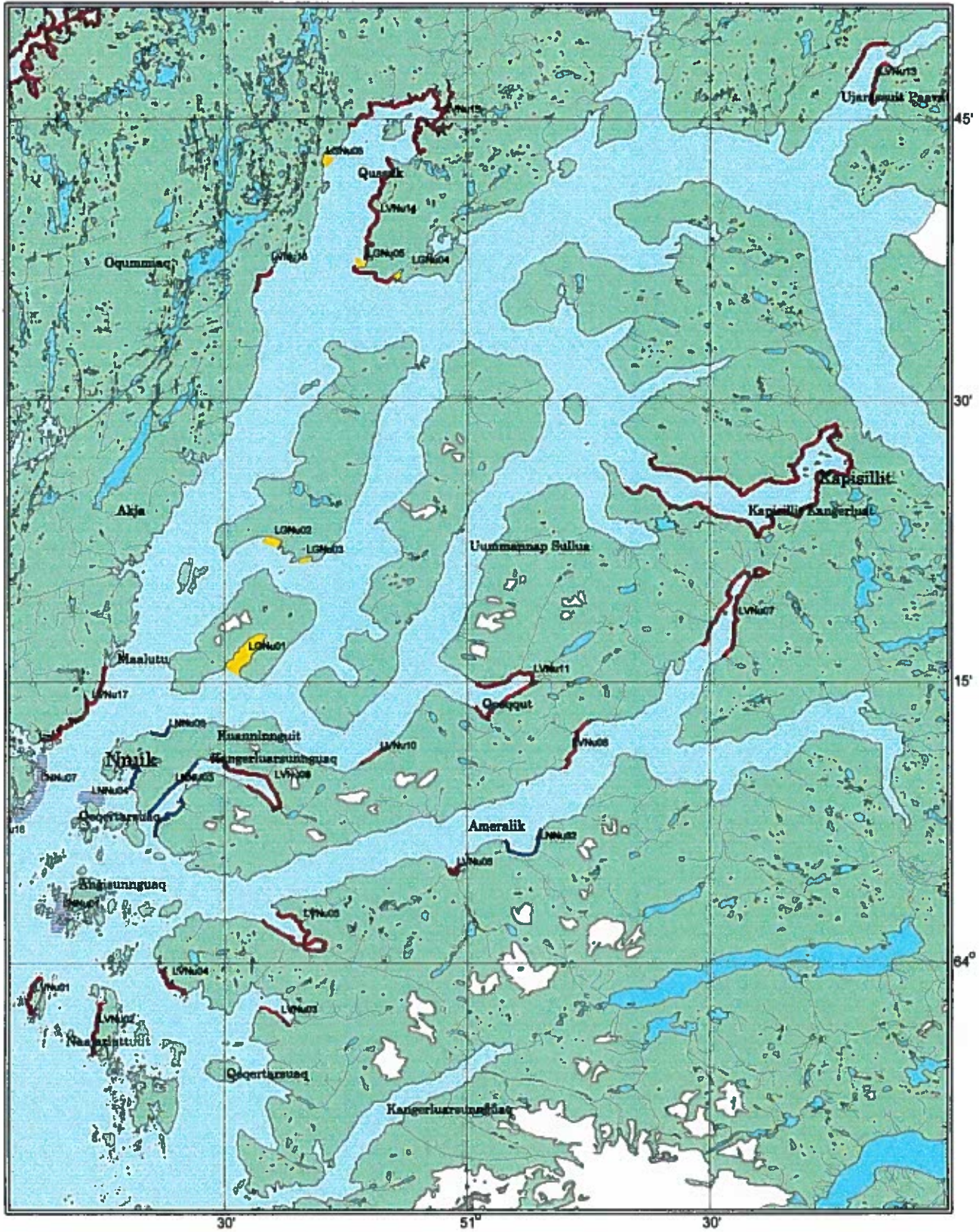

Kilometer

	Suffisarfiit
	Aamma
	Aamma
	Aalisarfiit pingaarutit
	Aalisarfiit
	Sineriak (qalpaasigaq)
	Sineriak (qalpaasigaq)
	Sineriammut qanittoq (qalpaasigaq titarnilik)
	Sineriammut qanittoq (qalpaasigaq titarnilik)

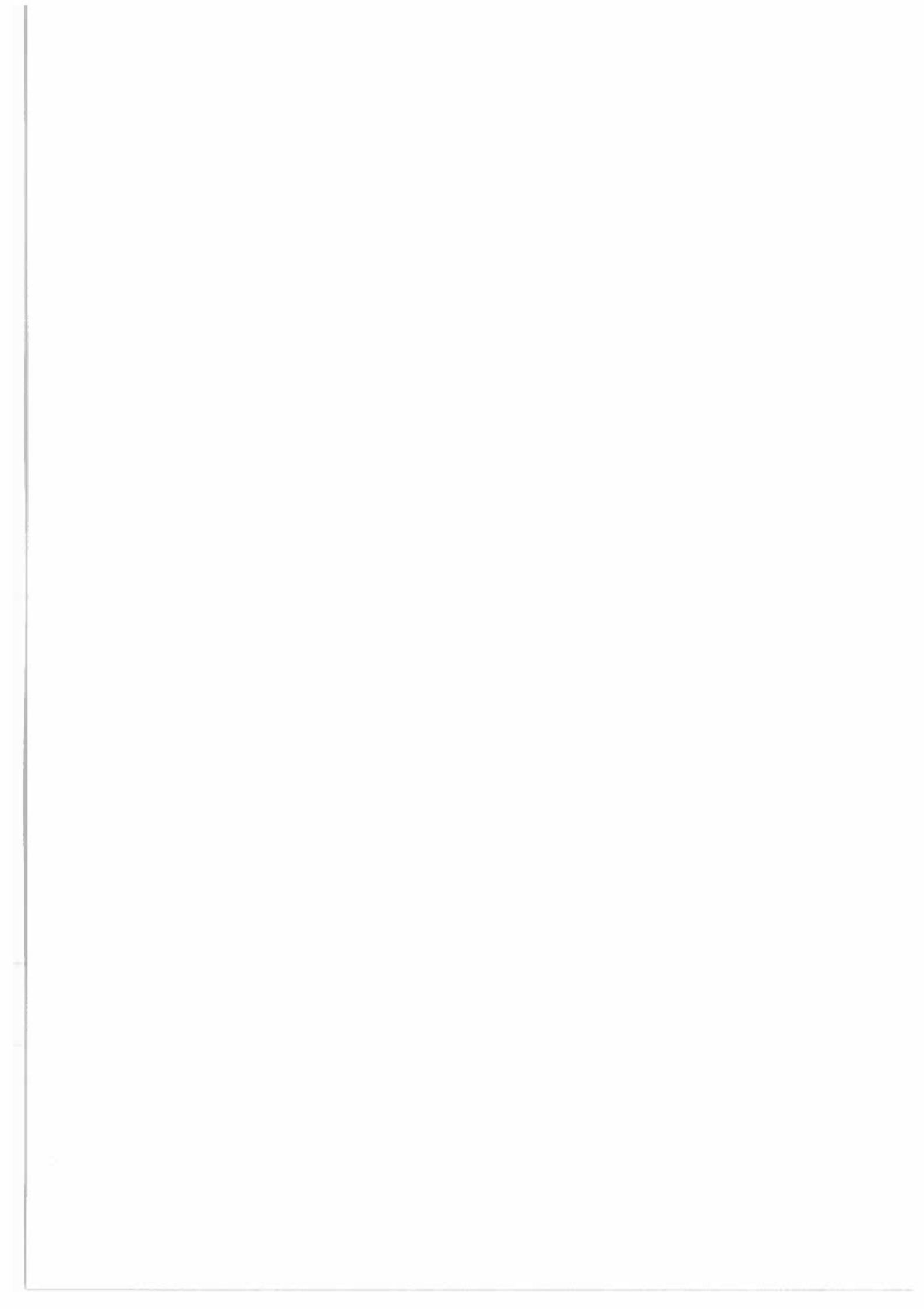

	Suffisarfiit
	Aalisarfitt pingaarutillit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titarnilik)
	Aalisarfitt Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titarnilik)

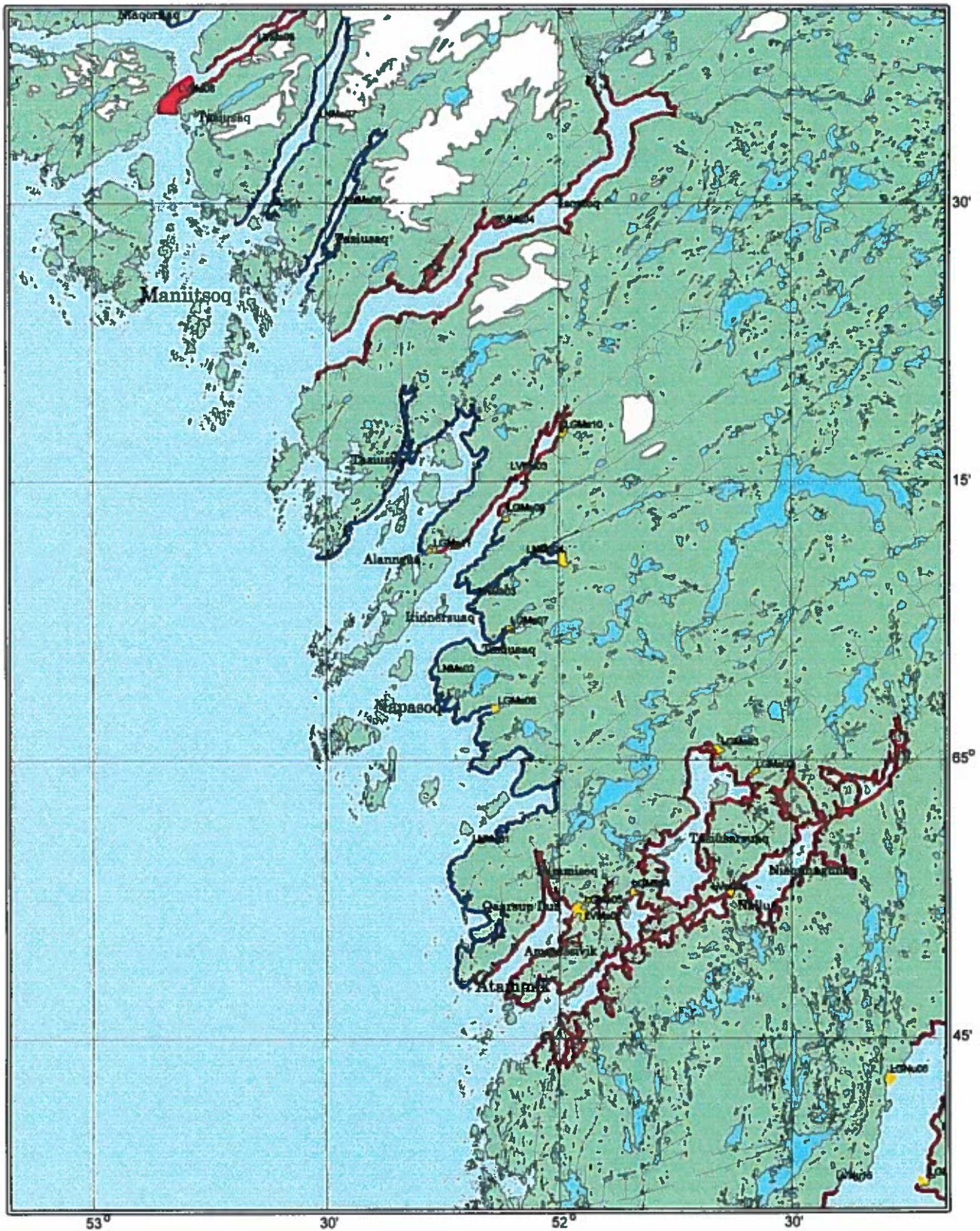

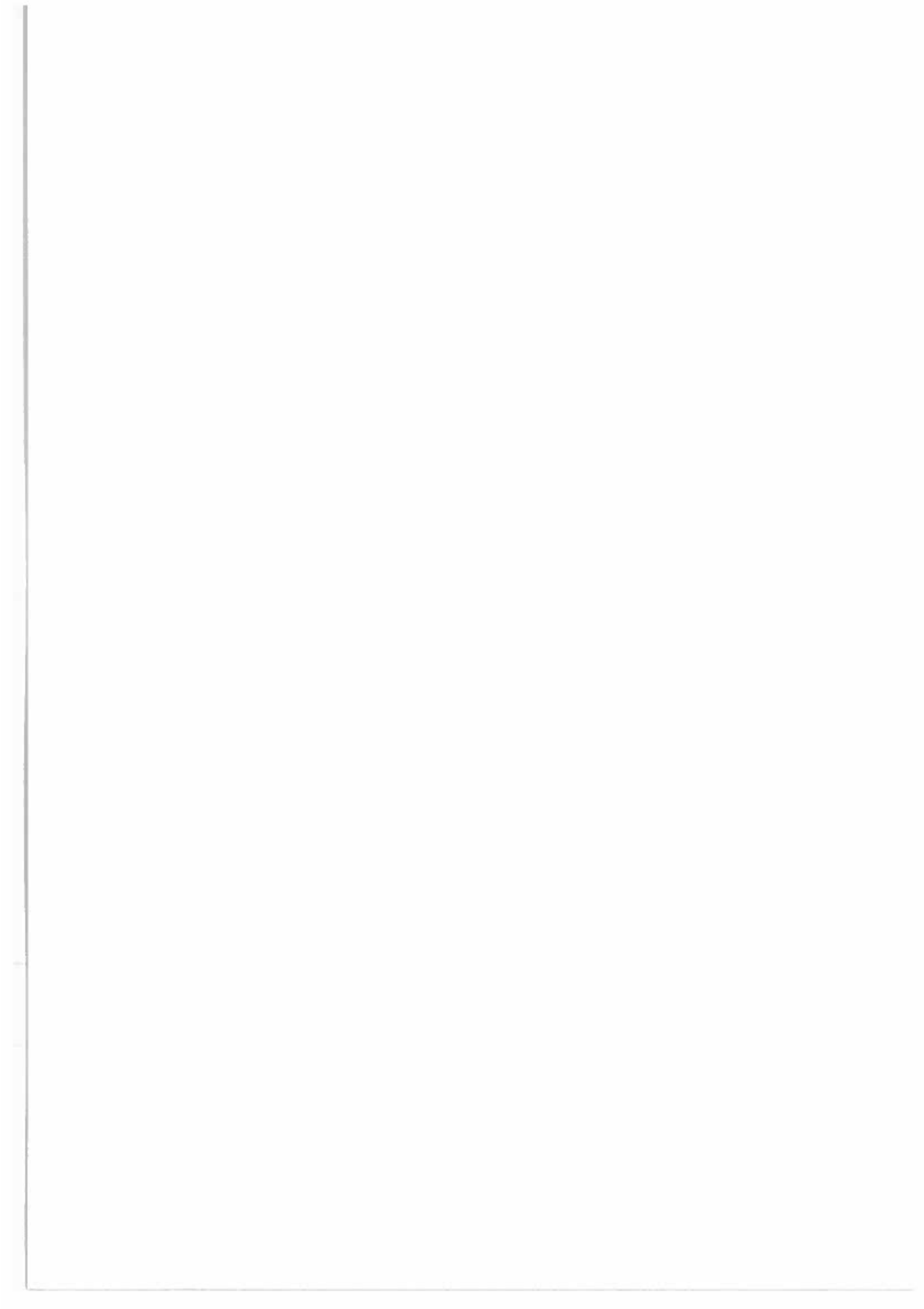

Kilometer

	Suffisarfiit
 aamma 	Aalisarfiit pingaarutillit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titarnilik)
 aamma 	Aalisarfiit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titarnilik)

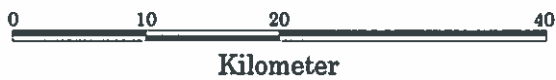
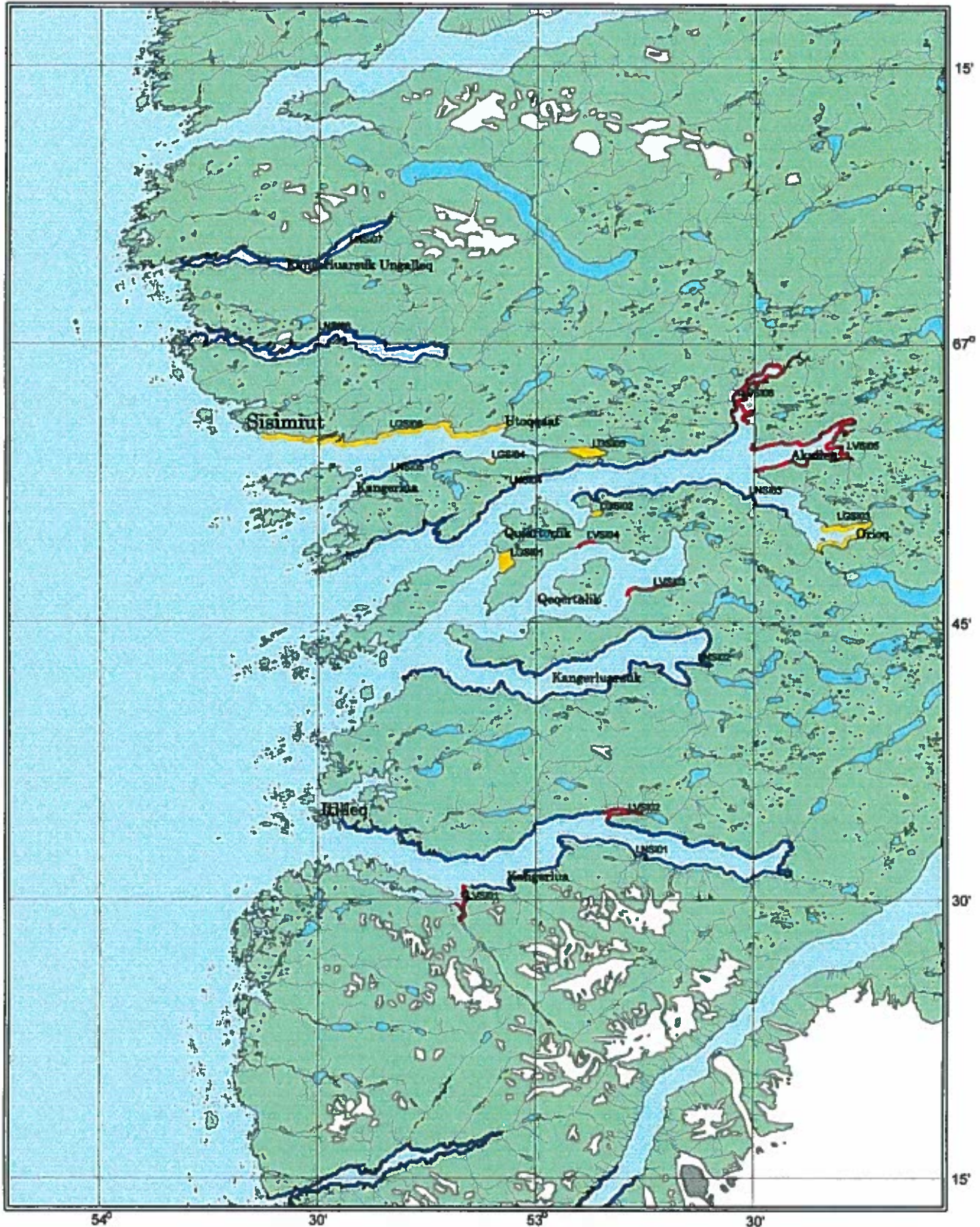

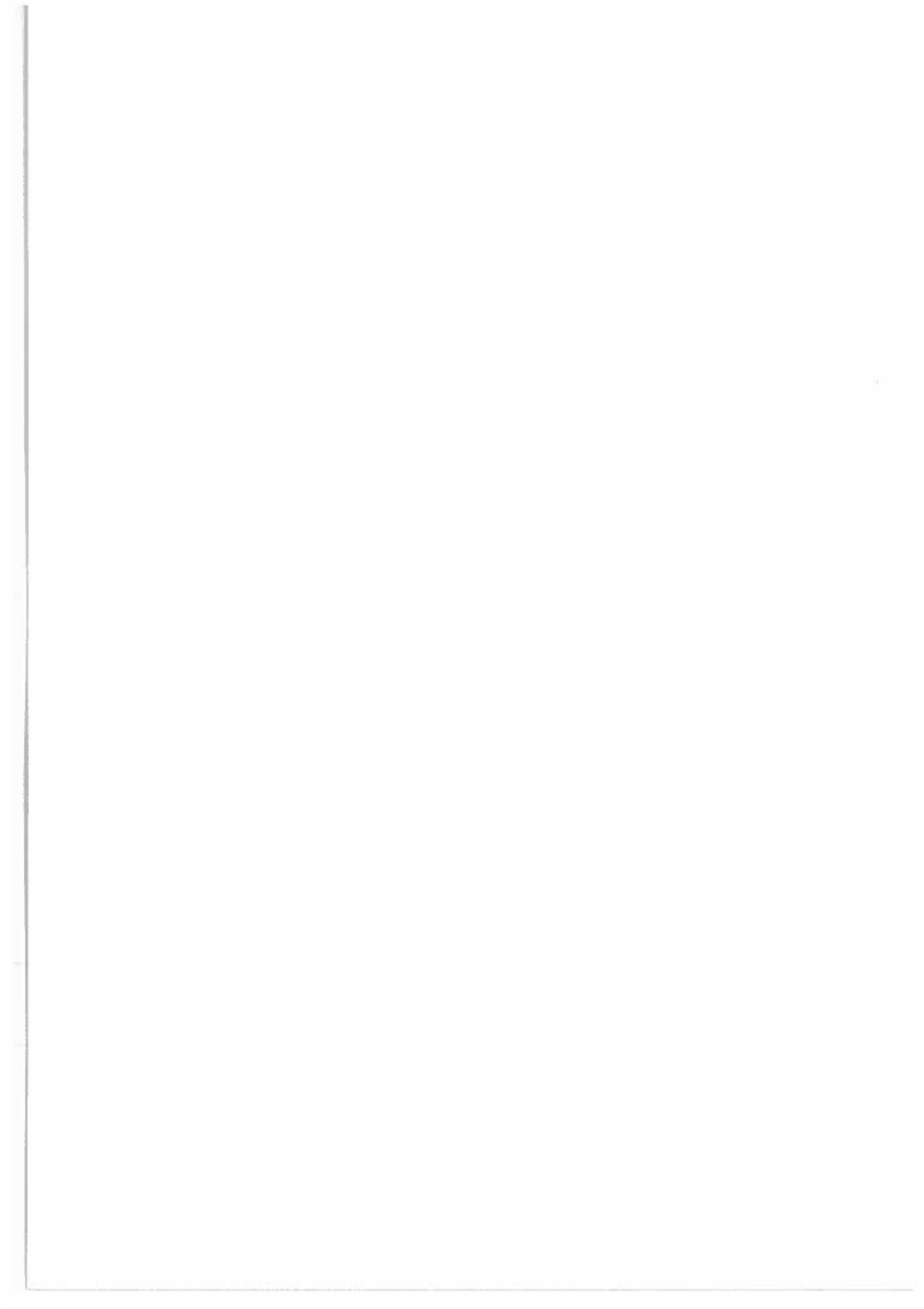

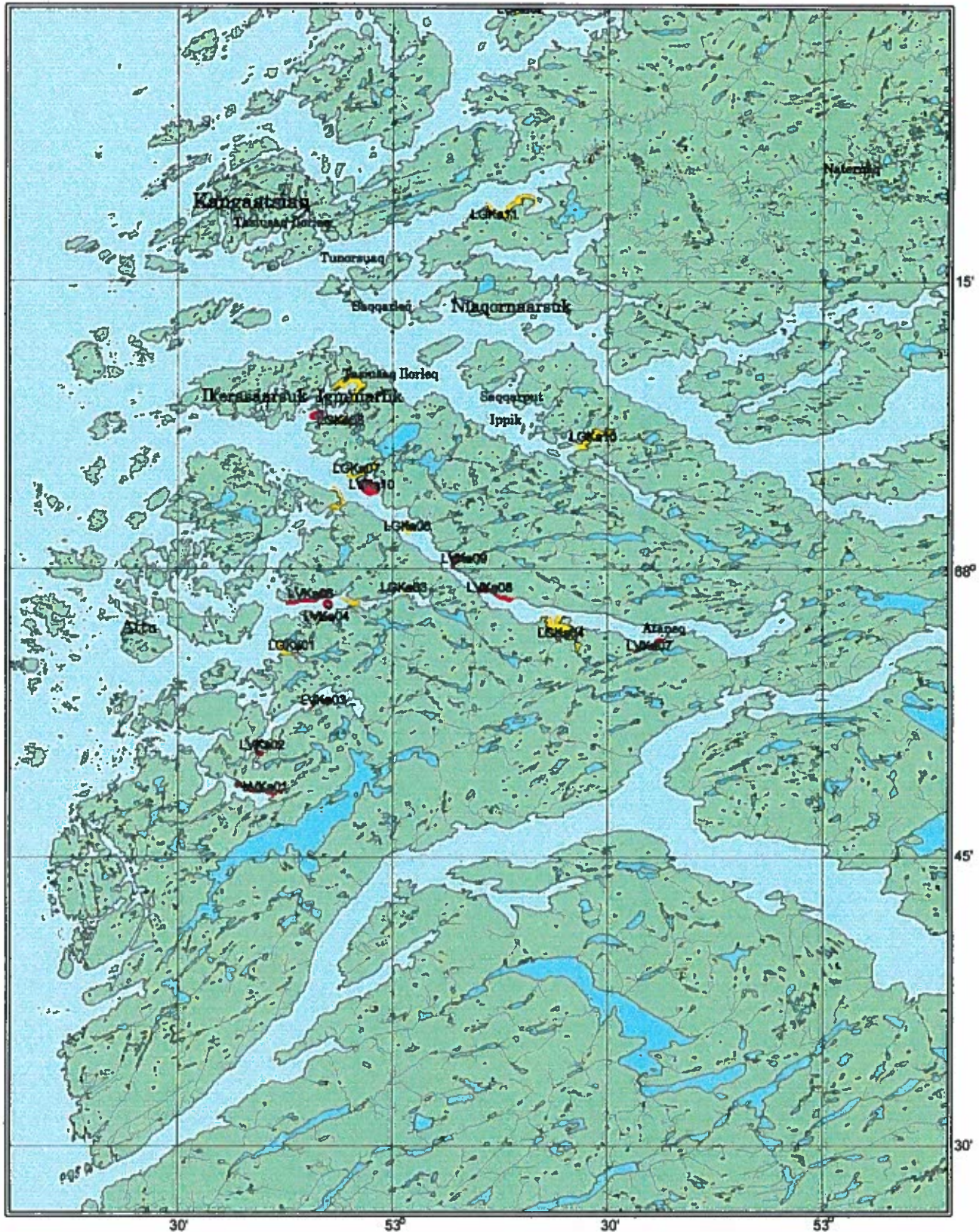

Kilometer

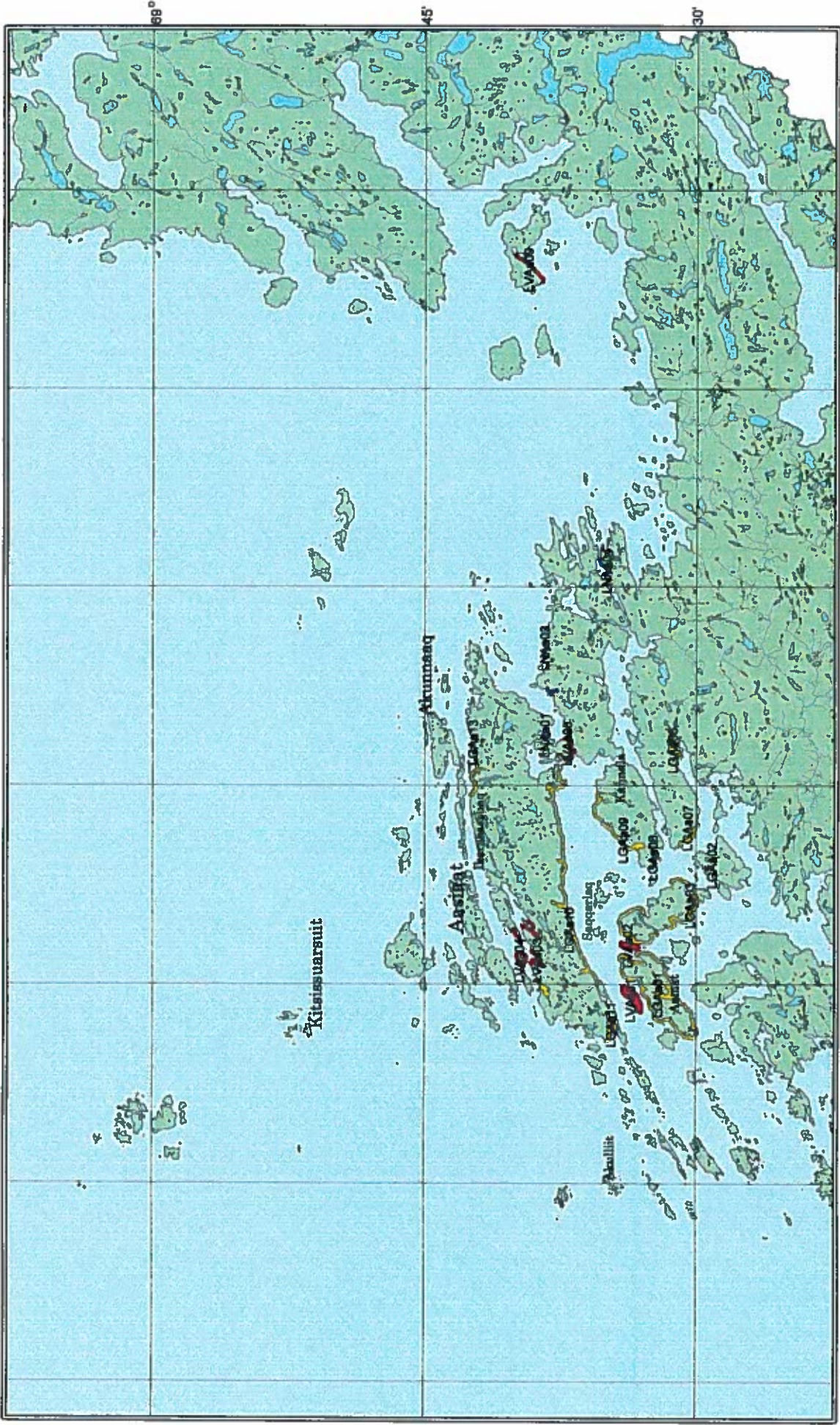

Kilometer

3 Nipisak (*Cyclopterus lumpus*)

3.1 Sumiiffia pissusaalu

Nipisak Kalaallit Nunaata Kitaani avannamut Uummannaq (71°N) tikillugu nalinginnaasumik nassaassaavoq. Maj-junimi nipisaat inersimasut sineriami ikkannersanukartarput suffiartorlutik. Angutivissat suaat kingunissaqalersimasut eqqaanniilersarput ullullu 14-it missaanni paarisarlugit tukernissaata tungaanut. Nipisaarassat sineriammut qanittumi immap qaavaniilersarput, ilimagineqarporli nipisaat inersimasut Davis Strædemi imaannarmi ukiisartut. (Hansen & Hermann 1953).

Nipisaat suffinermi nalaanni aalisarneqartarput, annertunerujartuinartumillu suaat kaviarissatut soqutiginerullugit aalisarneqalersimallutik. Kommunini ingammik umiatsiaararsortunik aalisarneqartarpoq. Pisat katikkaanni ukiuni kingulliunerusuni ukiumut 250 aammalu 600 tonsit akornanniittarput. (Tabel 3). 1996-imi nipisanni arnerit ingammik kommunini Maniitsumi, Nuummi Aasiannilu ingerlanneqarsimapput, Kalaallit Nunaata Kitaani pisanit tamakkikkaniit 56%, 20% aammalu 15%-ii taakkunani pisarineqarsimallutik. (Naatsorsueqqissaartarfik 1997).

3.2 Tunisaanerani naatsorsukkat

1992	1993	1994	1995	1996
115	246	607	447	425

Kilde: NAFO, subarea 1B-1E (60°45'N - 68°50'N).

3.3 Nipisaqarfiit aalisarneqarfiilu

Tabelimi ataanittumi takuneqarsinnaapput kommuninit arfinilinnit nipisaqarfiit nalunaarsomeri. Tabelimi immikkoortiterinerit nunap assinginisut ipput. Immersugassiatigut akissasunik apeqqutinik nasinneqarsimasut qinnuigineqarsimapput ilisimasatik immikkoortiteqqullugit immikkoortunut sisamanut:

- 1: sumiiffik ukiut tamaasa aalisartunit/piniartunit arlalinnit piniarfineqartarpoq
- 2: sumiiffik ilaqtutariinnik ataatsinik "pigineqarpoq"

3: sumiiffik ukiut tamaasa piniartumit ataatsimit arlalinnilluunniit piniarfigineqartarpoq

4: sumiiffik ukiut ilaanni piniarfigineqartarpoq

Akissutit assigiinngitsut tunngavigalugit nunap assingini immikkoortut 1 aamma 2 ataatsimoortissimavagut, nipisaqarfiit pingaarutillit nalunaarsimallutigit StenbiderVigtige (SV), tassa nipisaqarfiit ukiut tamaasa piniartumit ataatsimit arlalinnilluunniit atorneqartartut. Immikkoortumi tassani aamma nipisaat suffisarfii ilanngunneqarsimapput. Tamatumunnga pissutaavoq nipisaqarfiit pingaarutillit suffisarfillu immikkoortikkuminaanneri. Immikkoortut sinneri marluk 3 aamma 4 nalunaarneqarsimapput nipisannut nalinginnaasunut StenbiderNormale (SN), tassaallutik nipisaqarfiit ukiut tamaasa ornigarneqarneq ajortut, ukiulli allortarlugit imaluunniit arlalinnik allortarlugit ornigarneqartartut.

Kommune	Paamiut	Nuuk	Maniitsoq	Sisimiut	Kangaatsiaq	Aasiaat
Nipisaqarfiit katillugit	36	21	28	34	31	6
StenbiderVigtig (SV)	29	19	18	34	11	4
StenbiderNormal (SN)	7	2	10	0	20	2

3.3.1 Paamiut kommuniat

Paamiut kommuniat taaneqareersutut immersugassiatigut akisassanik apersuinermit akissutit tunngavigalugit nunap assiliuunneqarsimavoq. Katillugit immersugassiat arfinillit utertinneqarsimapput, taakkunanga marluk immersugassiatigut apeqqutit kisiisa akisimaavaat nunap assitai nalunaarsornagit.

3.3.2 Nuup kommunia

H.C. Petersenip nipisak pillugu nalunaarsugai annertunngillat. Taasimavaali 1980-kkut naalerneranni nipisanniarneq unisinnegapa jaarsimasoq. Aalisarneqarpallaarunnaarneranut pissutaasoq sunaasimanersoq nalunarpoq. Nipisanniarneq aprilimit majip tungaanut ingerlanneqartarpoq.

3.3.3 Maniitsup kommunia

H.C. Petersenip Maniitsumi nipisaat nalunaarsuiffigisimanngilai.

3.3.4 Sisimiut kommuiaat

Sisimiut kommuniata eqqaa immikkoortunut aggulussallugu ajornakusoorpoq, tassa nunap pissusaa pissutigalugu aammalu aalisartut assigiinngitsut aalajangersimasunik aalisarfeqarneq ajormata, soorlu Maniitsumi taamaattoq. Aalisartulli Sisimiut illoqarfittaaneersut Sarfannguup kujataata tungaanukartarput, Sarfannguarmiulli Sisimiut illoqarfittaata kangiani Amerlup kangerluanukartarlutik. Taamaalluni aalajangersimasunik killilinnik aalisartarfeqanngilaq piniariartarfeqaranilu, soorlu Nuup Maniitsullu kommuniisa akornini taamaattoq. Taamaattumik Sisimiut eqqaat imatut agguarneqarsimavoq: Itilleq, Sarfannguit Sisimiullu kangia. H.C. Petersen nipisaat pillugit Sisimiuni nalunaarsuisimanngilaq. Nipisanniarneq qaammatini april – maj ingerlanneqartarpoq.

3.3.5 Kangaatsiap kommunia

Kangaatsiap kommuniat Paamiut kommunianisut immersugassiatigut apeqqutit akissutaat tungavigalugit nunap assiliuunneqarsimavoq. Katillugit immersugassiatigut akisassanik apersuinerit 9-t utertinneqarsimapput. Nipisanniarneq qaammatini april aamma majimi ingerlanneqartarpoq.

3.3.6 Aasiat kommuniat

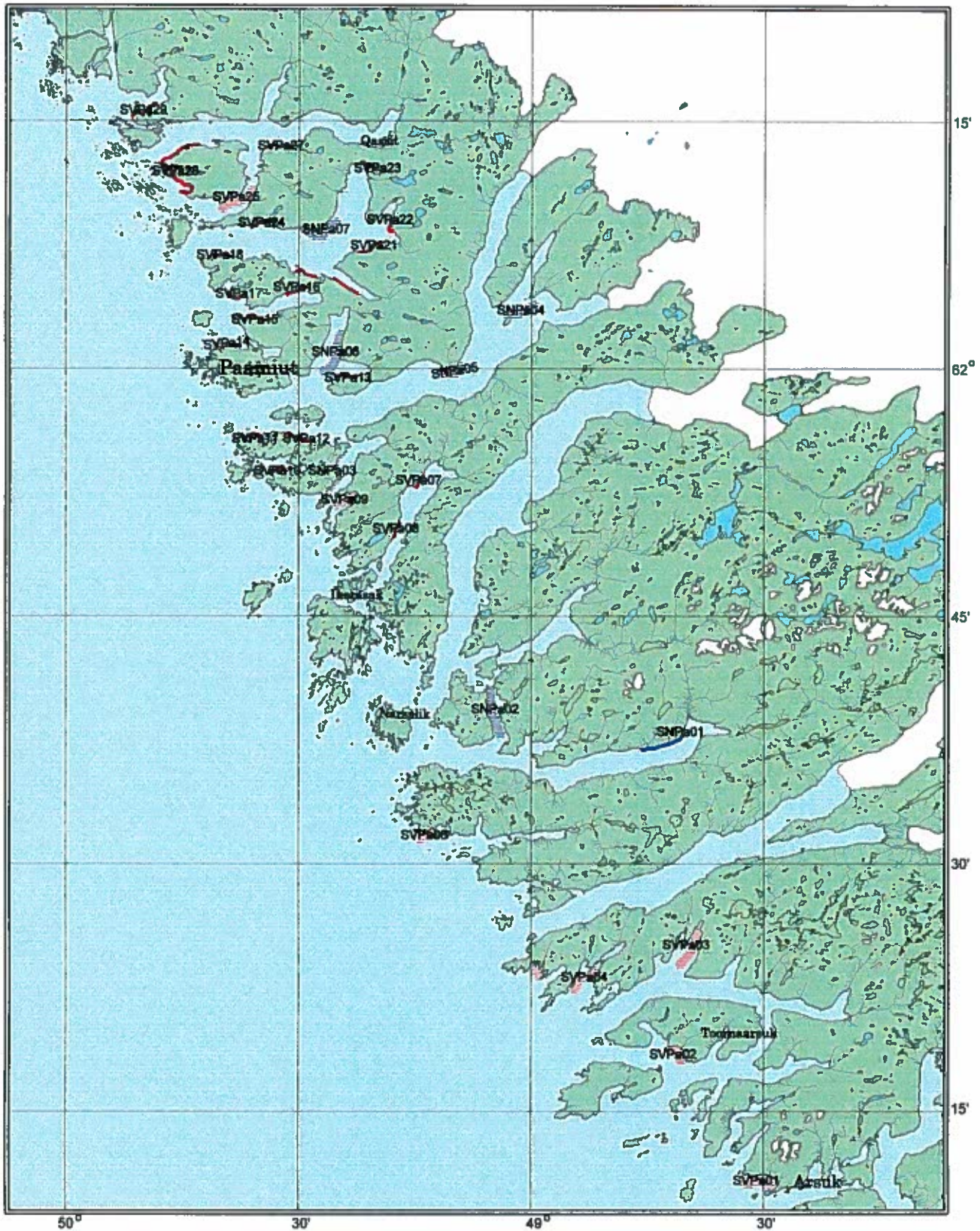
Aasiat kommuniat Kangaatsiap kommuniasut apeqqutinut akisassanut immersugassiat tungavigalugit nunap assiliuunneqarsimapput. Katillugit apeqqutinut akisassanut immersugassiat 4-t utertinneqarsimapput. Tamaanittaaq aamma nipisanniarneq qaammatini april aamma majimi ingerlanneqartarpoq.

3.3.7 Nipisaat pillugit eqikkaaneq

Nipisak suffinermi nalaani sineriammut qanillilluinnartarpoq, uki-unilu kingulliunerusuni annertunerujartuinnarmik aalisarneqalersimavoq. Nipisanniarneq nunaqarfinni ingammik umiatsiaararsorlutik aalisartunut aningaasarsiornikkut tapertaallualersimavoq. Nipisaap suffisarfi aalisarneqarfiilu pingaarutillit immikkoortissinnaasimanngilagut. Nunap assingini suffisarfiit aalisarfiillu pingaarutillit ataatsimoorput, tamannalu tungavigalugu oqaatigisariaqarparput nipisak aalisarneqarfimmi ilarujussuani suffisartooq. Sumiissutsit nalunaarsukkagut tassaapput apersorneqartut ataatsiakkaat aalisarfigisartagaat. Sukumiisumik nipisaqarfiit tamakkinngilagut, nunalli assingini nalunaarsorneqarsimasut qularnanngilluinnartumik nipisaqarfiupput.

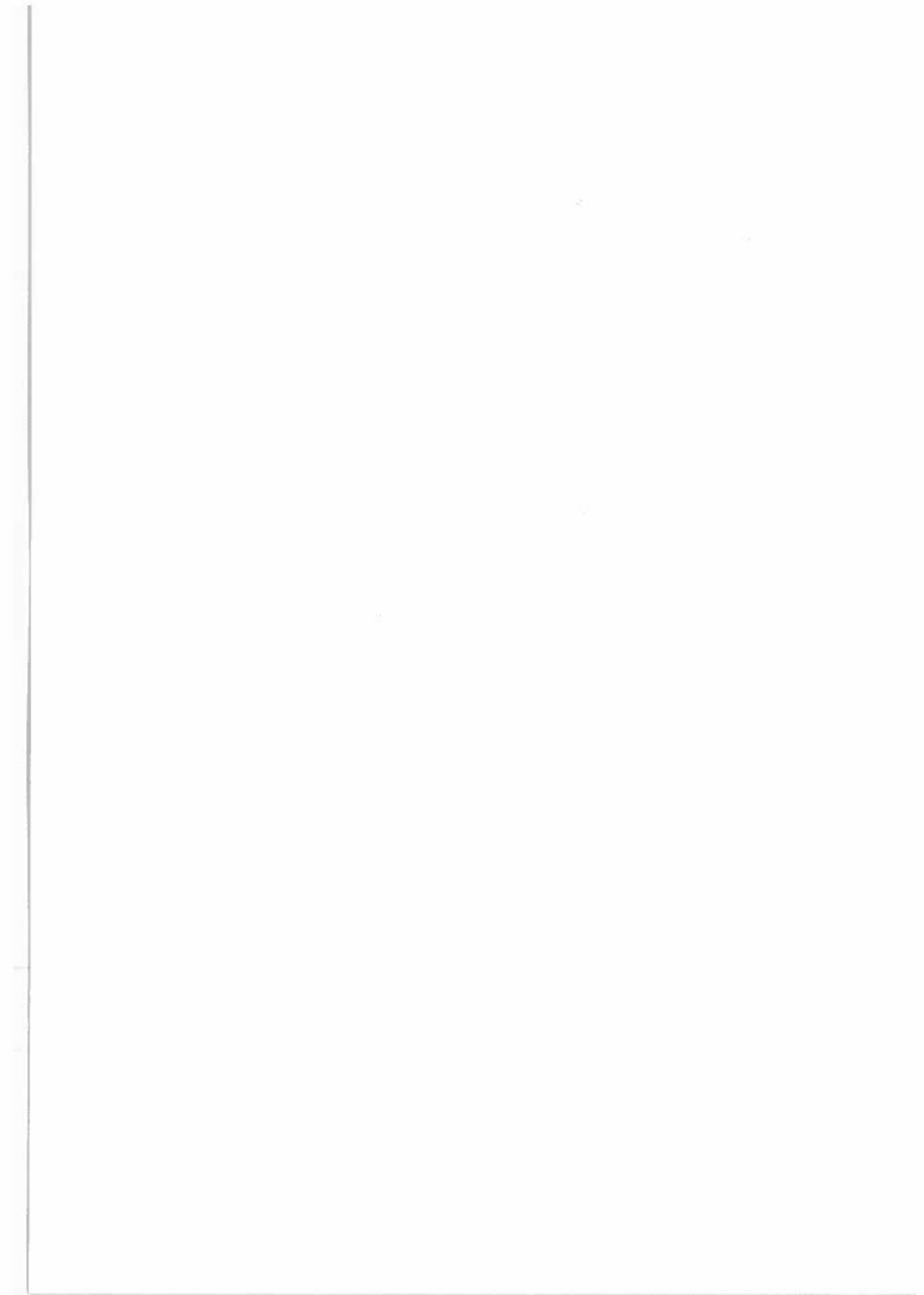
Paamiut kommuniat apeqqutinik immersuiffissianut akisassanik tungaveqarluni ajunngilluartumik nunap assiliuunneqarpoq, naak

nipisak pillugu apequtinik akisisimasut ikikkaluartut. Kangaatsiap komuniata kujataata-tungaa sukumiinerusumik eqqartuiffigineqarsimavoq nunaqarfimmit ataatsimit akissuterpasuit tunngavigalugit, Aasiannilu apequtinik akisassanik immersuiffissiatigut akisut nipsaqarfiit pillugit ilisimasamikkut imminnut tapersertarsimapput.

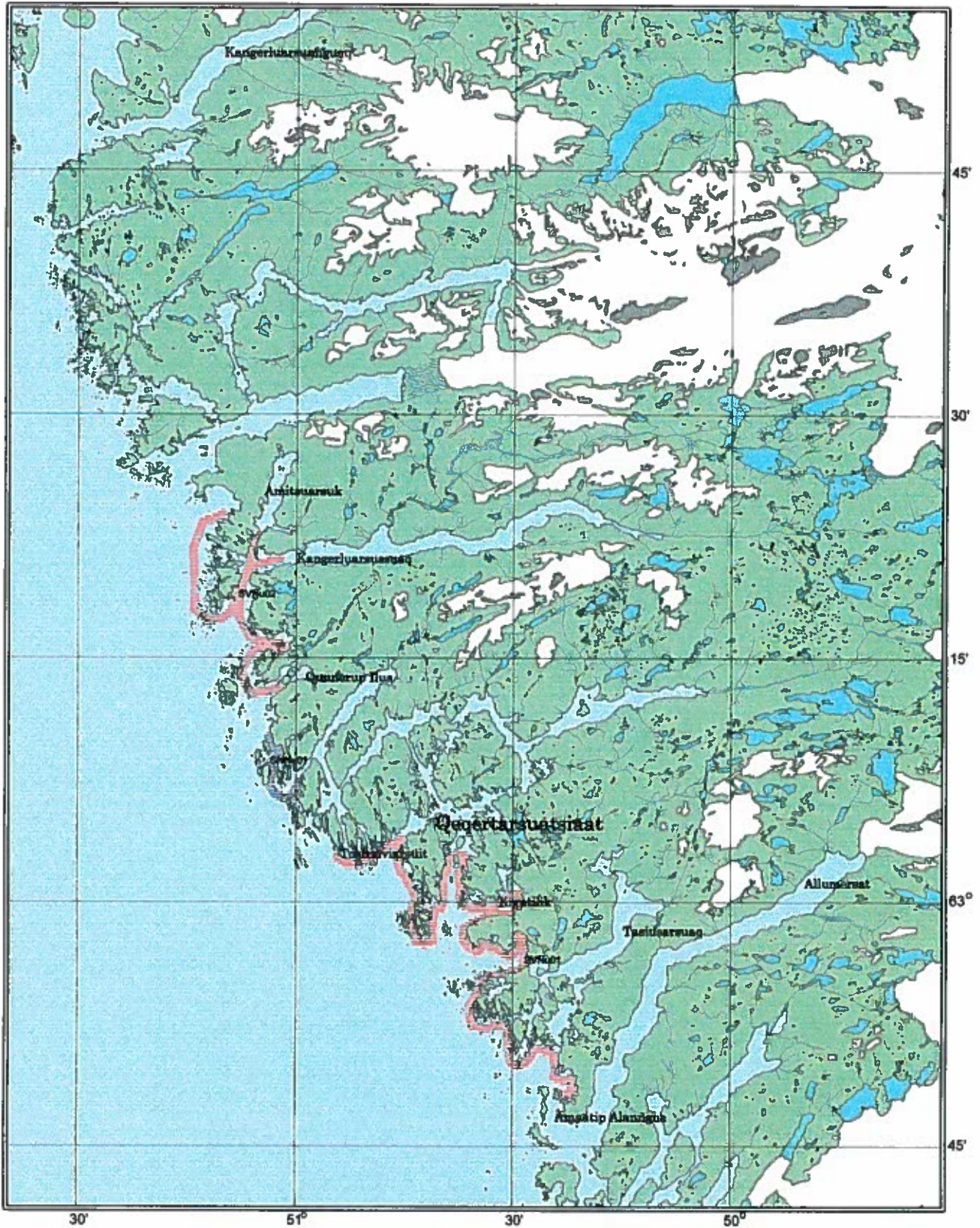

Kilometer

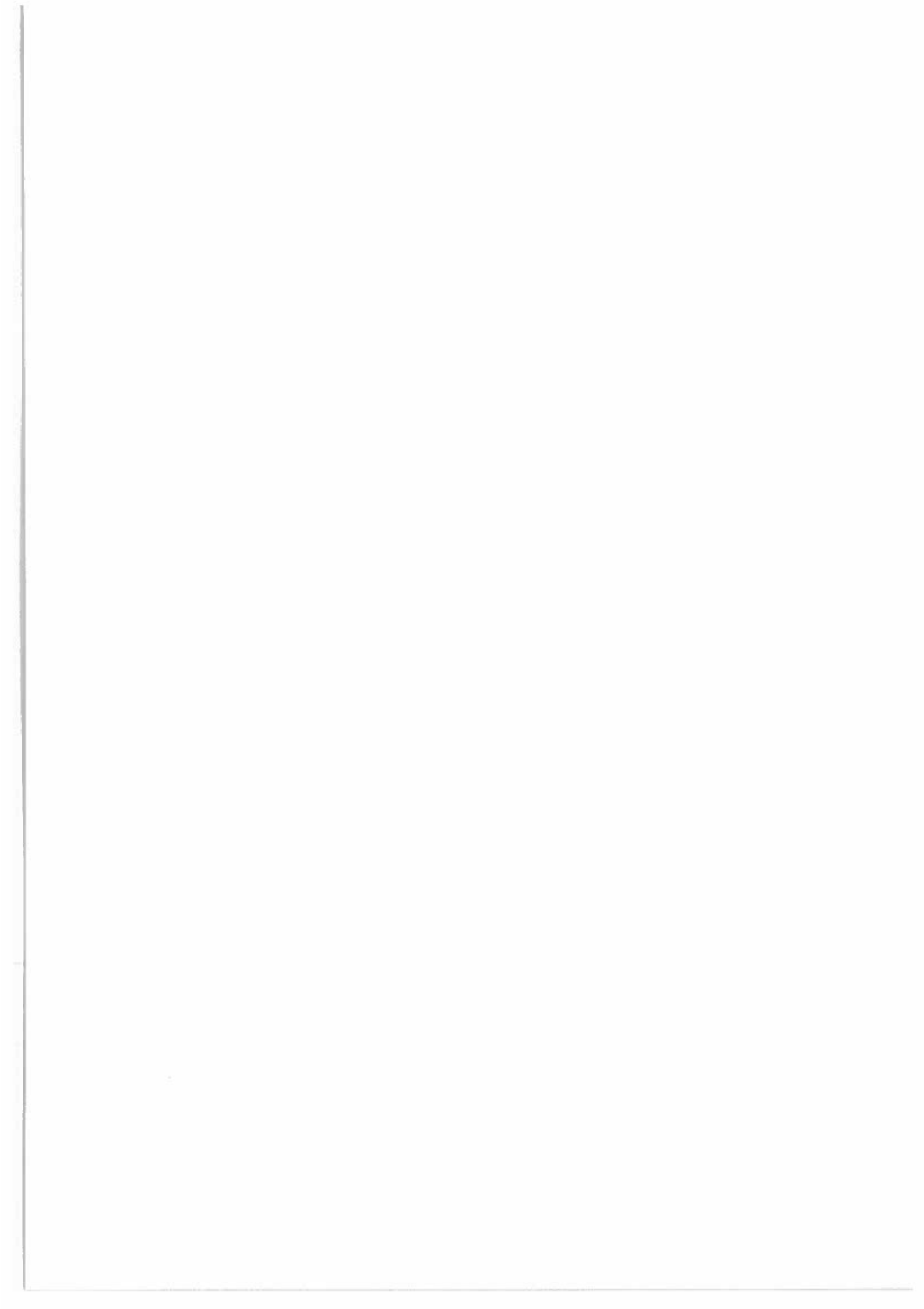
■ aamma	■ Aalisarfiit pingaarutillit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)
■ aamma	■ Aalisarfiit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)

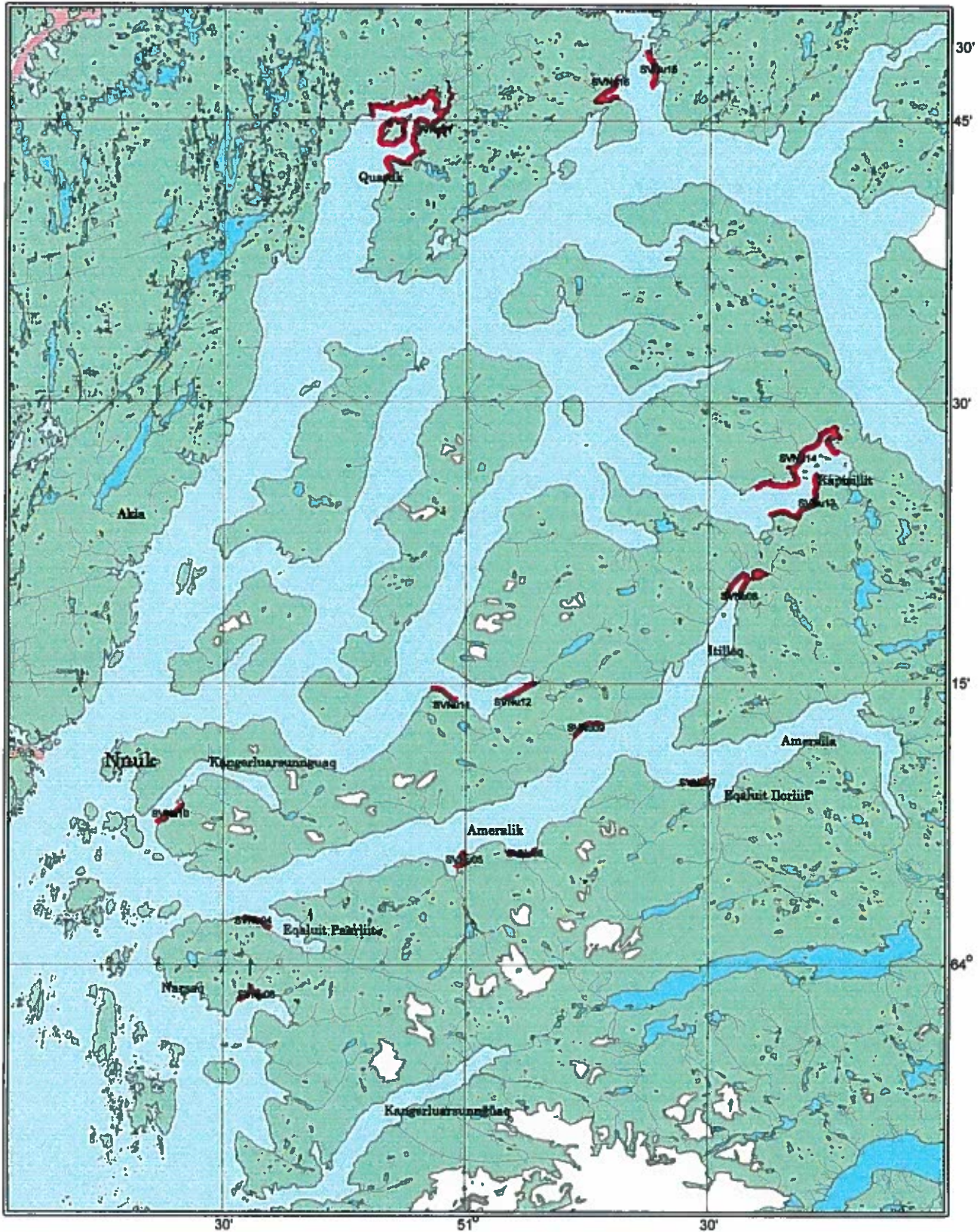

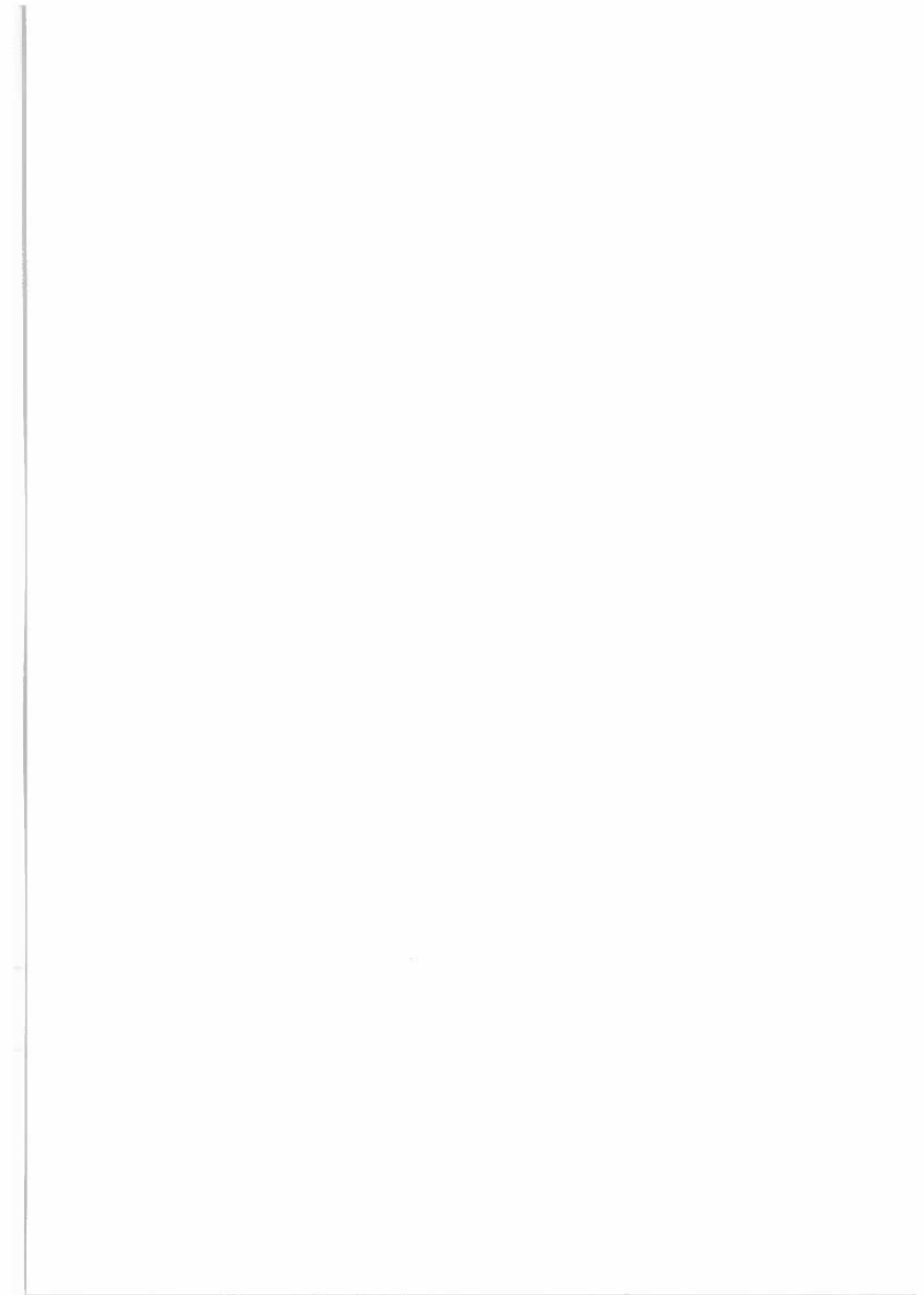
	aamma		Aalisarfiit pingaarutillit Sineriak (qalipaasigaaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaaq titamilik)
	aamma		Aalisarfiit Sineriak (qalipaasigaaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaaq titamilik)

	aamma		Aalisarfiit pingaarutillit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)
	aamma		Aalisarfiit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)

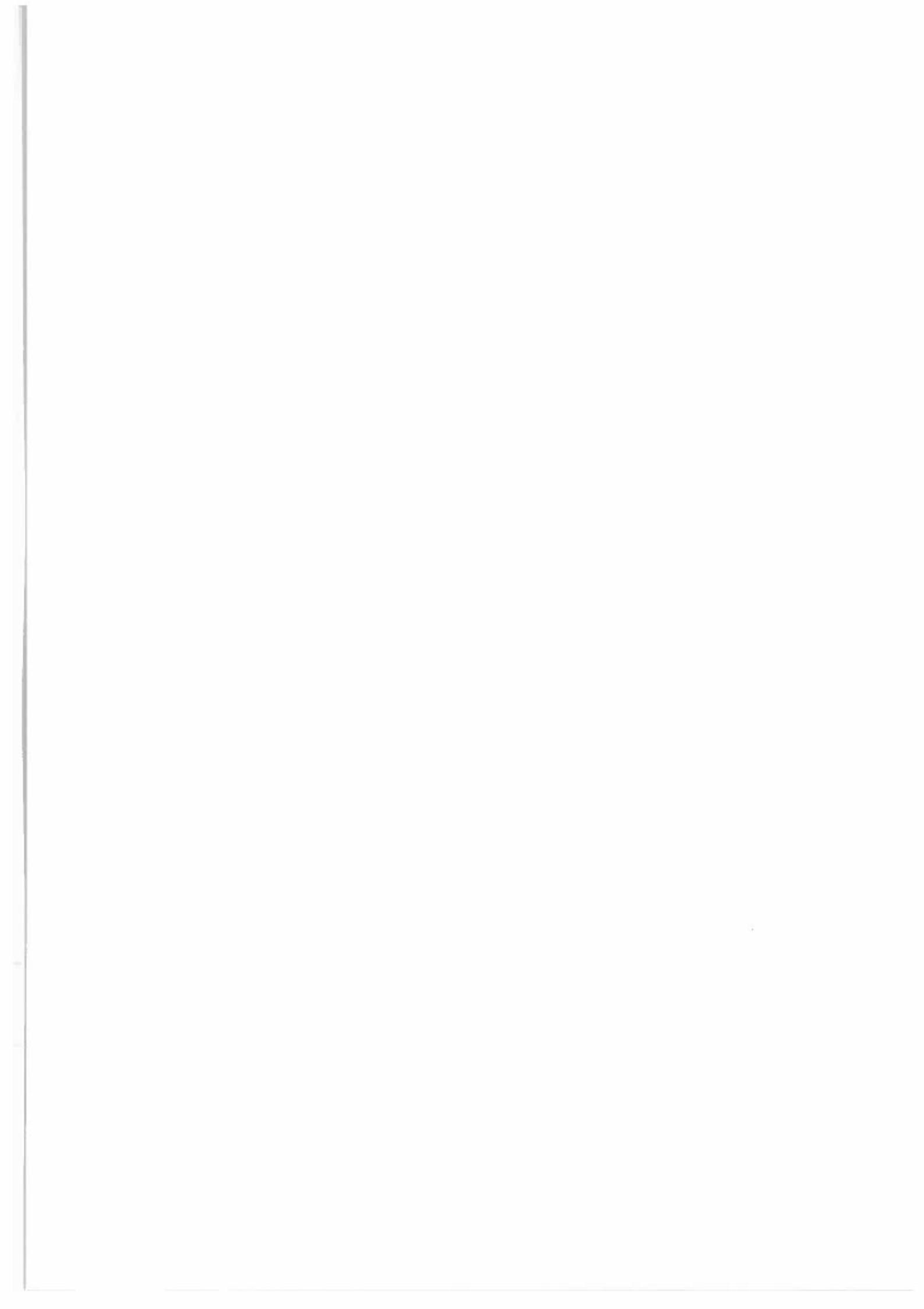

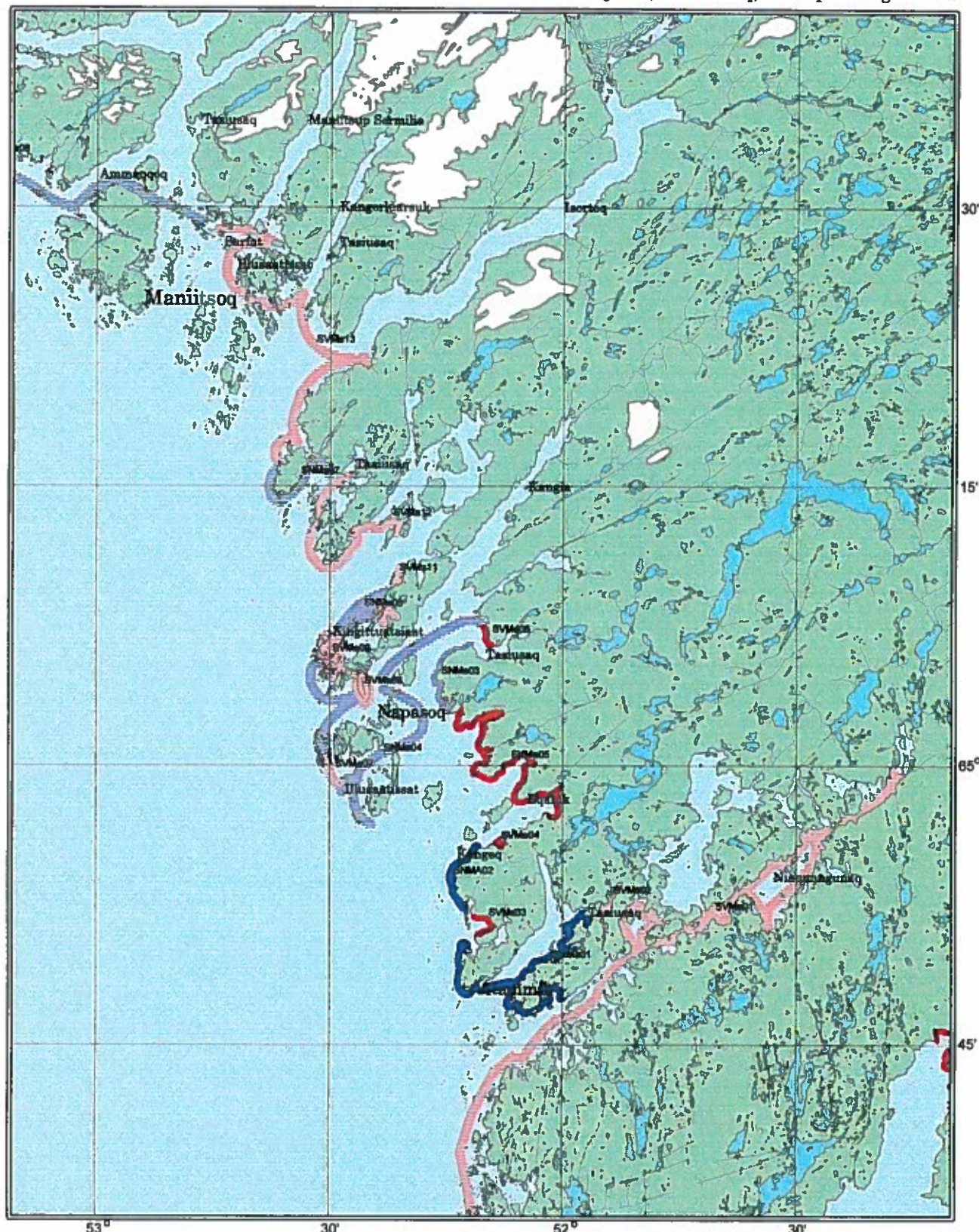

0 10 20 40
Kilometer

	aamma		Aalisarfii pingaarutillit Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)
	aamma		Aalisarfii Sineriak (qalipaasigaq) Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)

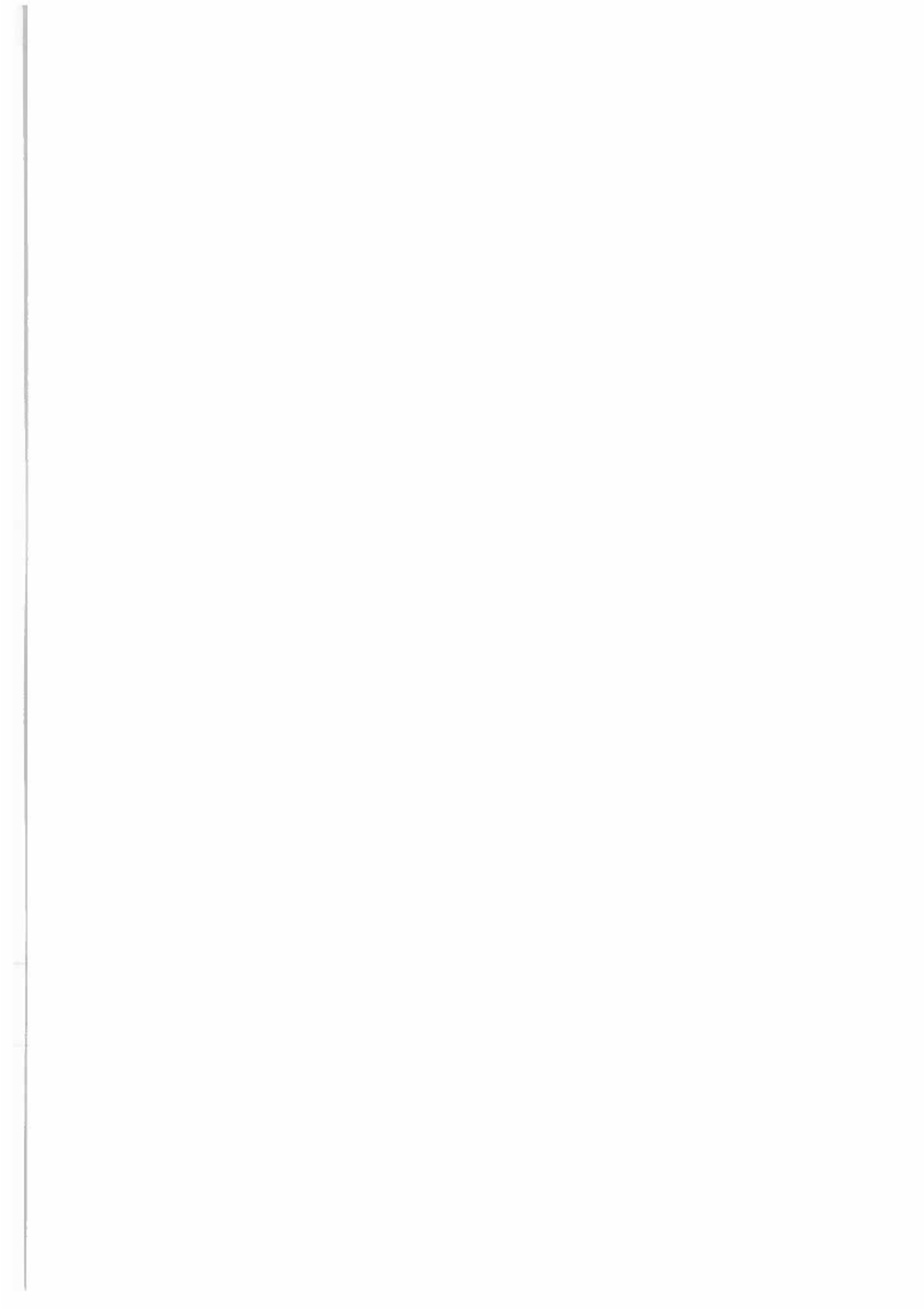

	aamma		Aalisarfiit pingaarutillit
	aamma		Aalisarfiit
			Sineriak (qalipaasigaq)
			Sineriak (qalipaasigaq)
			Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)
			Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)

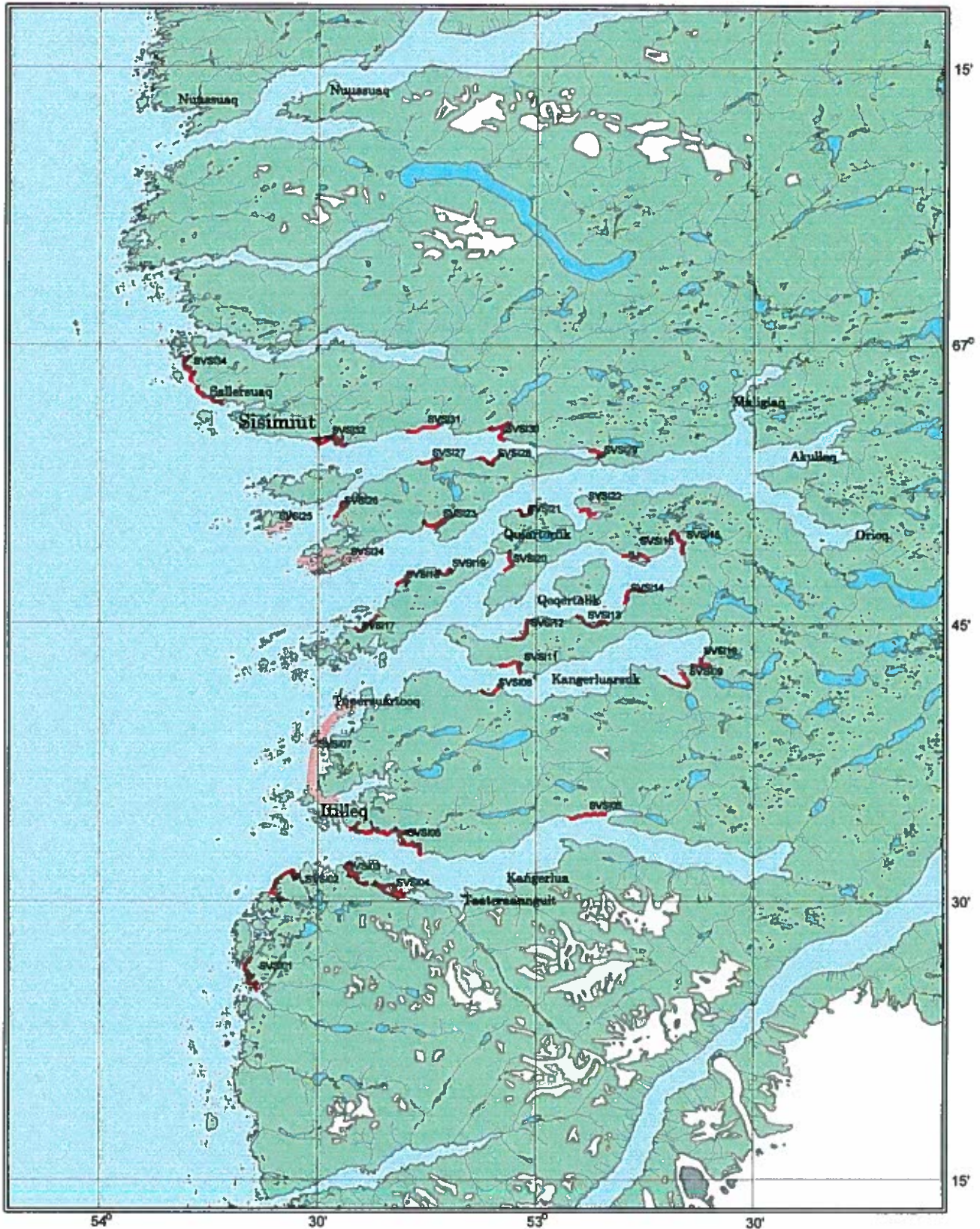

	aamma		Aalisarfiit pingaarutillit
	aamma		Aalisarfiit
			Sineriak (qalipaasigaq)
			Sineriammut qanittoq (qalipaasigaq titamilik)

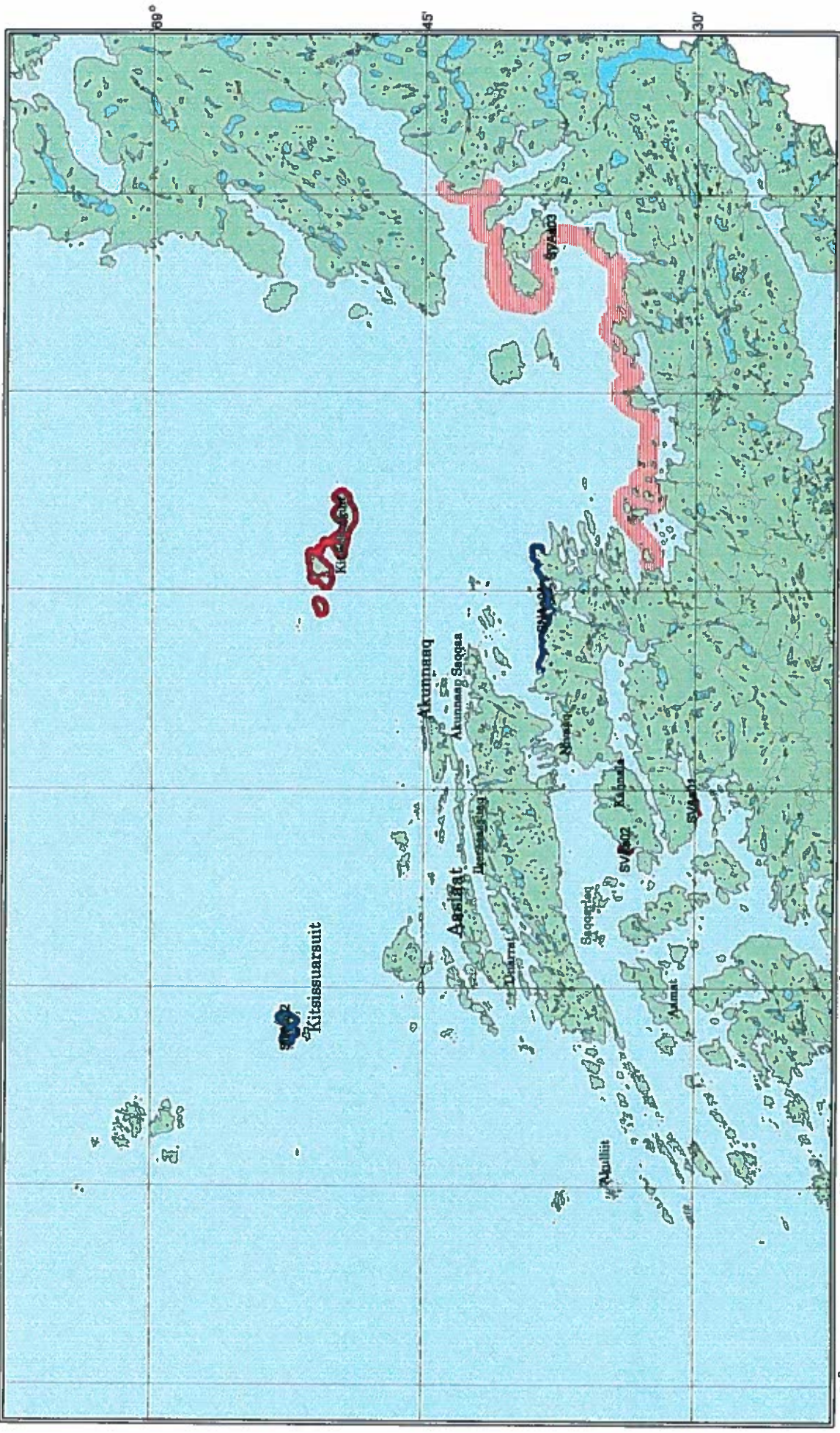

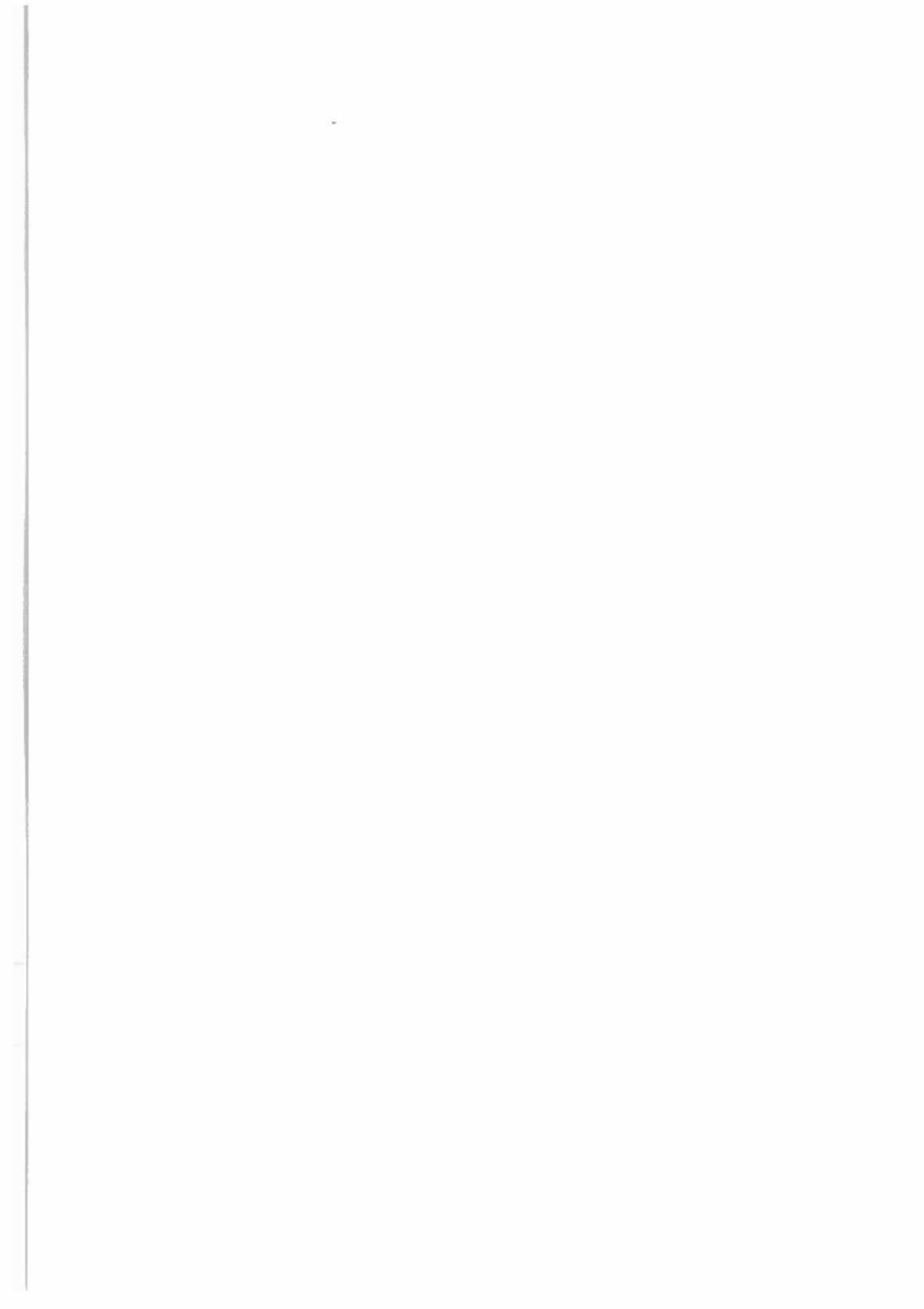

Kilometer

	aamma	Aalisarfii pingaarutiiit Sineriak (qalipaasigaq)
	aamma	Aalisarfiiit Sineriak (qalipaasigaq)
		Sineriammut qarittoq (qalipaasigaq titarmiik)
		Sineriammut qarittoq (qalipaasigaq titarmiik)

WATER RESOURCES

Water resources are essential for the development and well-being of a community. The availability of clean water is a fundamental need for all people. In many areas, water is scarce, and the quality of the water that is available is often poor. This is due to a variety of factors, including over-extraction, pollution, and climate change. It is therefore essential that we take steps to protect and manage our water resources sustainably. This involves a combination of measures, such as conserving water, improving water efficiency, and protecting water quality. By doing so, we can ensure that we have enough clean water to meet our needs for the future.

Water Resources Management

Water resources management is the process of planning, developing, distributing, and controlling water resources. It is a complex task that involves a wide range of stakeholders, including government, industry, and the public. The goal of water resources management is to ensure that water is available in sufficient quantities and of sufficient quality to meet the needs of all users. This requires a combination of technical, financial, and institutional measures. For example, it may involve building dams and reservoirs to store water, or implementing water conservation programs to reduce demand. It may also involve establishing water rights and regulations to ensure that water is distributed fairly and equitably.

Water resources management is a dynamic process that evolves over time as our needs and the environment change. It is therefore essential that we have a flexible and adaptive management system that can respond to changing circumstances. This requires ongoing monitoring and evaluation of water resources and the effectiveness of management measures. It also requires a strong legal and institutional framework that provides the basis for effective water resources management. By working together, we can ensure that our water resources are managed in a sustainable and equitable way for the benefit of all.

Water Quality and Quantity

Water quality and quantity are two of the most important factors in water resources management. Water quality refers to the chemical, physical, and biological characteristics of water that affect its suitability for use. Water quantity refers to the amount of water available in a particular area. Both water quality and quantity are essential for the health of ecosystems and the well-being of humans. Poor water quality can lead to a variety of health problems, including cancer, kidney disease, and neurological damage. It can also lead to the degradation of ecosystems and the loss of biodiversity. Water scarcity can lead to food insecurity, poverty, and social conflict. Therefore, it is essential that we take steps to protect and improve both water quality and quantity.

There are a number of ways in which we can improve water quality and quantity. One of the most important is to reduce pollution. This can be done by a variety of measures, such as treating wastewater, reducing the use of pesticides and fertilizers, and protecting watersheds. Another important measure is to conserve water. This can be done by using water-efficient appliances, fixing leaks, and practicing water conservation in homes and businesses. Finally, it is essential that we protect and restore natural water resources, such as rivers, lakes, and wetlands. These ecosystems play a vital role in maintaining water quality and quantity, and they provide a wide range of other benefits, such as flood protection and recreation. By taking these steps, we can ensure that we have enough clean water to meet our needs for the future.

4 Eqaluk (*Salvelinus alpinus*)

4.1 Sumiiffia pissusaalu

Eqaluk Kalaallit Nunaata Kitaa tamakkerlugu nalingirnaalluinnartuuvoq. Eqaluit marluk assigiinngitsuupput: eqaluit nikinnek ajortut inuunertik tamaat immami tarajuitsumiittartut, eqaluillu kuunni sufisarlutillu ukiisartut aasamilu imarmiittarlutik. Eqaluit nikittartut tamatigut kuuit majorattarfimmik eqqaanniittarput, pisarineqaraangamillu taassuminnga 50 kilometerisut ungasitsigisoq qaangernagu pisarineqartarlutik. (Nielsen 1961a). Inuit najugarisamik eqqaanni eqalunniartarput pisatillu namminnek nerisarisarlugit.

4.2 Tunisaanerani naatsorsukkat

Kalaaliaqqani eqaluit nutaat, pujuukkat tarajortikkalluunniit tuninigaasarput. Ammattaq ulluinnarni pisiniarfinni eqaluit qerisut pisarineqarsinnaapput. Eqalunniarnerup nalaani aalisartuaqqat namminersorlutillu niuertut akornanni niuertoqarluartarpoq.

Tabel 5. Eqaluit ukiuni 1992-96-ini tunisat tonsinngorlugit.

1992	1993	1994	1995	1996
37	63	16	49	36

Kilde: NAFO, subarea 1B-1E (60°45'N - 68°50'N).

4.3 Eqaloqarfiit aalisarneqarnerallu

Ataani tabelimi takuneqarsinnaavoq kommunit 6-it eqqaanni eqaloqarfiit nalunaarsukkat amerlassusaat. Tabelimi immikkoortiterinerit aammattaq nunap assinganisut ipput, soorlu aamma apeqqutini akisassanik immersugassiani taamaattut. Immersugassianik nassinneqartut qinnuigineqarsimapput eqaloqarfiit pillugit ilisimasatik immikkoortunut 4-nut immikkoortitequllugit:

- 1: sumiiffik ukiut tamaasa aalisartunit/piniartunit arlalinnit piniarfigineqartarpoq
- 2: sumiiffik ilaquttariinnik ataatsinik "pigineqarpoq"
- 3: sumiiffik ukiut tamasa piniartumit ataatsimit arlalinnilluunniit piniarfigineqartarpoq
- 4: sumiiffik ukiut ilaanni piniarfigineqartarpoq

Akissutit assigiinngitsut tunngavigalugit eqaloqarfiit nunap assingitut immikkoortut 1 aamma 2 kattussimavagut, taakku taaguuserneqarsimallutik ØrredVigtige (OV). Tassani kuuk eqaloqarfik ukiut tamaasa atuisumit ataatsimit arlalinnilluunniit ornigarneqartarpoq. Immikkoortut 3 aamma 4 uani taaguuserneqarsimapput ØrredNormale (ON), kuuk eqaloqarfik ukiut tamakkianagit allortarlugilli ornigarneqartarluni, imaluunniit ukiut arlereeraangata aatsaat orninneqartarluni. Nunap assingini ilanngussimavarput ØrredGarn (OGa), tassa taakkunani inuutissarsiutigalu aalisartuunerusut qassusersortarmata. Eqaloqarfiit tamakku umiatsiaararsorlutik aalisartuaqqanut pingaaruteqarput, ukiorpanniilu eqalunniartarfiit pillugit ilisimasani katersisimanerup kinguneraa taamatut aalisarsinnaaneq. Aammali eqaloqarfiit kinguaariaat kingornuttarpaat.

Tabel 6. Kommunini ataasiakkaani eqalunniartarfiit amerlassusaat

Kommune	Paamiut	Nuuk	Maniitsoq	Sisimiut	Kangaatsiaq
Eqaloqarfiit katillugit	30	85	63	51	28
ØrredVigtig (OV)	22	47	36	34	13
ØrredNormal (ON)	8	24	2	2	7
Ørredgarn (OGa)	0	14	25	15	8

H. C. Petersenip kommunini pingasuni katillugit 127-t nalunaarsorsimavai. Taakkulu qanimut apersuinermit atatillugu takusarneqarsimapput. Qanimut apersuinermit nalunaarsorneqarsimasunit 199-iusunit 54-it qassusersorluni eqalunniartarfiupput. Sinnerinit 145-usunit H.C. Petersenip nalunaarsugaanit 127-usunit 103-t suli ator-neqartutut taaneqarput. Petersenillu nalunaarsugaanit sinneruttut 24-usut ima paasineqassanngillat tassa atorunnaarsimasutut, taamaallaalli taaneqarsimanngiinnarput.

4.3.1 Paamiut kommuniat

Paamiut kommuniani H.C. Petersen 17-inik nalunaarsuisimavoq, qanimut apersuinermit 30-t nalunaarneqarsimallutik. Petersenip nalunaarsimasaanit 14-it suli atuuttutut taaneqarput. Eqalunniarneq junip qeqqata missaaniit septemberip qeqqata missaanut ingerlanneqartarpoq. (Petersen,92)

4.3.2 Nuup kommunia

Nuup kommuniani H.C. Petersen 62-inik nalunaarsuisimavoq, apersuillunili misissuisimanermit 85-it nalunaarneqarsimallutik. Peterse-nilli nalunaarsugai uani apersuinermit misissuisimanertut immikko-ortiterneqarsimanngillat. Petersenip nalunaarsugaanit 62-nit uani 25-t Nuup kangerluani suli ator-neqartutut nalunaarneqarput. Kuuit 26-t

Qeqertarsuatsiaat eqqaanniittut suli atortutut taaneqarput. Eqalunni-artarneq junimi aallartittarpoq augustillu qaammataata tungaani taamaatittarluni.

4.3.3 Maniitsup kommunia

Eqalunniarneq junip qaammataani aallartittarpoq augustillu qaammataani taamaatittarluni. Maniitsup kommuniani H.C. Petersen 38-nik nalunaarsuisimavoq, apersuillunili misissuineri 63-it nalunaarsorneqarlutik. Petersenip nalunaarsugai uanisulli immikkoortiterneqarsimanngillat. Petersenilli nalunaarsugaanit 38-usunit 32-t suli atorneqartutut nalunaarutigineqarput.

4.3.4 Sisimiut kommuniat

Sisimiut kommunianni eqaluittaaq pillugit paasissutissat ikittut katiternissaat ajornakusuungaatsiarsimavoq. Tamatumunnga pissutaasimavoq inoqarfiit akornini immikkuullarissunik killeqannginnera, imatut paasillugu eqaloqarfinnut aalajangersimasunut qaninnerpaa-jullutik najugallit kisimik atuneq ajormata. Taamaattorli eqaloqarfiit imatut immikkoortitersimavakka: Itilleq, Sarfannguit Sisimiullu Avannaa. Eqalunniarneq junimi aallartittarpoq augustimilu taamaatittarluni. Sisimiut kommunianni H.C. Petersen 27-nik nalunaarsuisimavoq, apersuilluni misissuineri nalunaarsukkanut 51-inut naleqqiullugu. Petersenilli apersuilluni misissuinerimisulli immikkoortitersimanngilai, nalunaarsugaanilli 27-usunit 21-t suli eqaloqarfiusutut nalunaarneqarput.

4.3.5 Kangaatsiap kommuni

Kangaatsiap kommuniani eqaloqarfiit katillugit 28-t nalunaarneqarput. Taakkunannga 8-t qassusersorfiupput, 13-it pingaarutilimmik eqaloqarfiullutik allallu 7-t nalinginnaasumik eqaloqarfiullutik. H.C. Petersenip nalunaarsugaani kommuni tamakkerlugu 14-iupput, taakkunannga 28-usunit 10-t suli eqaloqarfiusutut nalunaarneqarput.

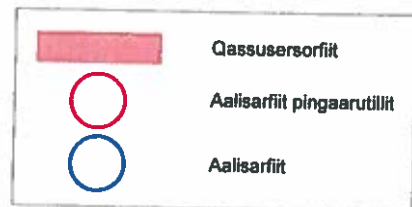
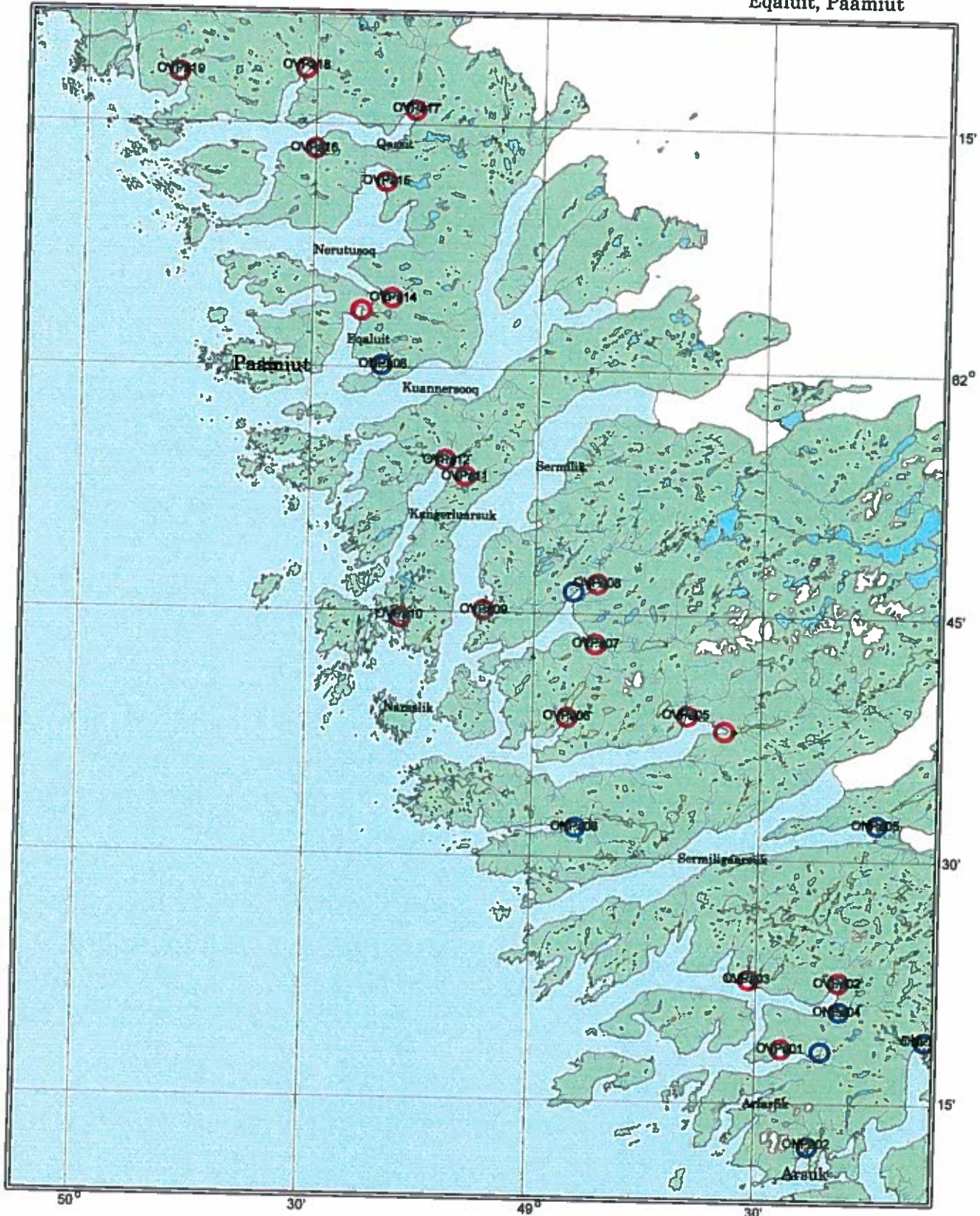
4.3.6 Eqaluk pillugu eqikkaaneq

Eqaluk qangarsuummalli nerisaajuarsimavoq, maannali kuunni majorangajalersilluni umiatsiaararsorlutik aalisarneqarnermigut aalisartunit aningaasatigut tapertaallualersimalluni. Eqaluit kuuit majorattarfii qassusersorfillu pingarnerit nalunaarpagut. Qassuserfiusartut kommuninut pineqartunut 3-nut pingaaruteqarput, tassaammata aalisartut inuuniutaannut pingaarutillit. Sunngiffimminni aalisartutaaq aamma eqaloqarfiit tamakku pisaqarfigilluartarpat. H.C. Petersenip 1992-imi nalunaagai amerlanerit apersuilluni misissuinermit suli atorneqartutut nalunaarneqarput, qassusersortarfiit eqqaassarngikkaanni tamakku ilanngussimanngimmagit. Kuuit qan-

ga eqaloqarfittut taaneqarsimasut apersuillunili misissuinermi sulii eqaloqarfiusutut nalunaarneqarsimanngitsut ilimanarput sulii eqalliffigineqartarneri. Apersuilluni misissuinermi kuuut nalunaarneqarput ?? H.C. Petersenip nalunaarsimanngisai. Kommunini 3-ni taakkunani eqaluit kuuillu eqaloqarfiit pillugit ilisimasat sukumiilluinnartuusutut taasariaqarput.

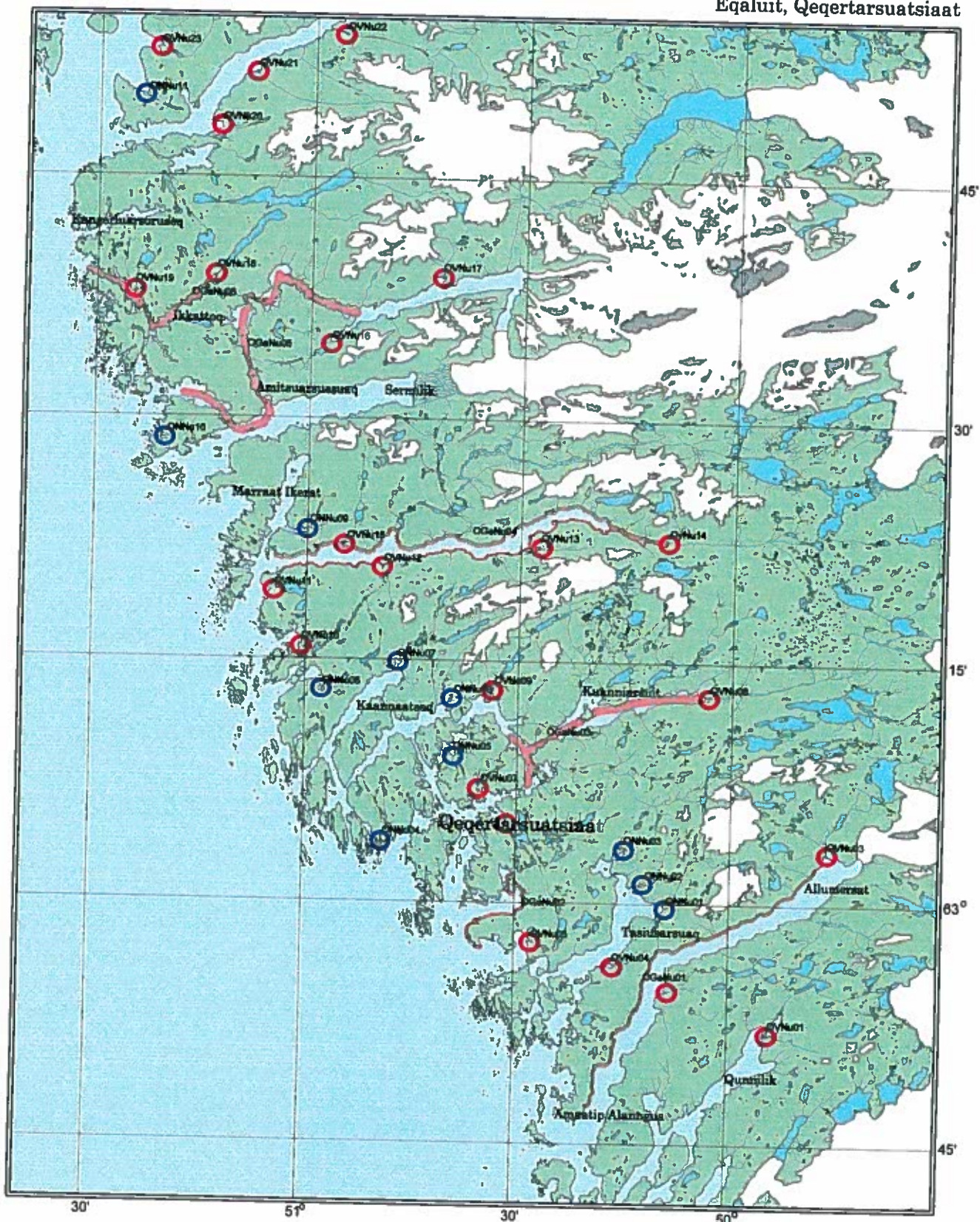
Paamiut Kangaatsiallu kommunuini apeqqutit immersugassiatigut akisassat utertinneqarsimasut tunngavigalugit nunap assiliuunneqarsimasuni eqaloqarfiit Petersenip nalunaarsugarpasui sulii atorlutut nalunaarutigeqqinneqarput.

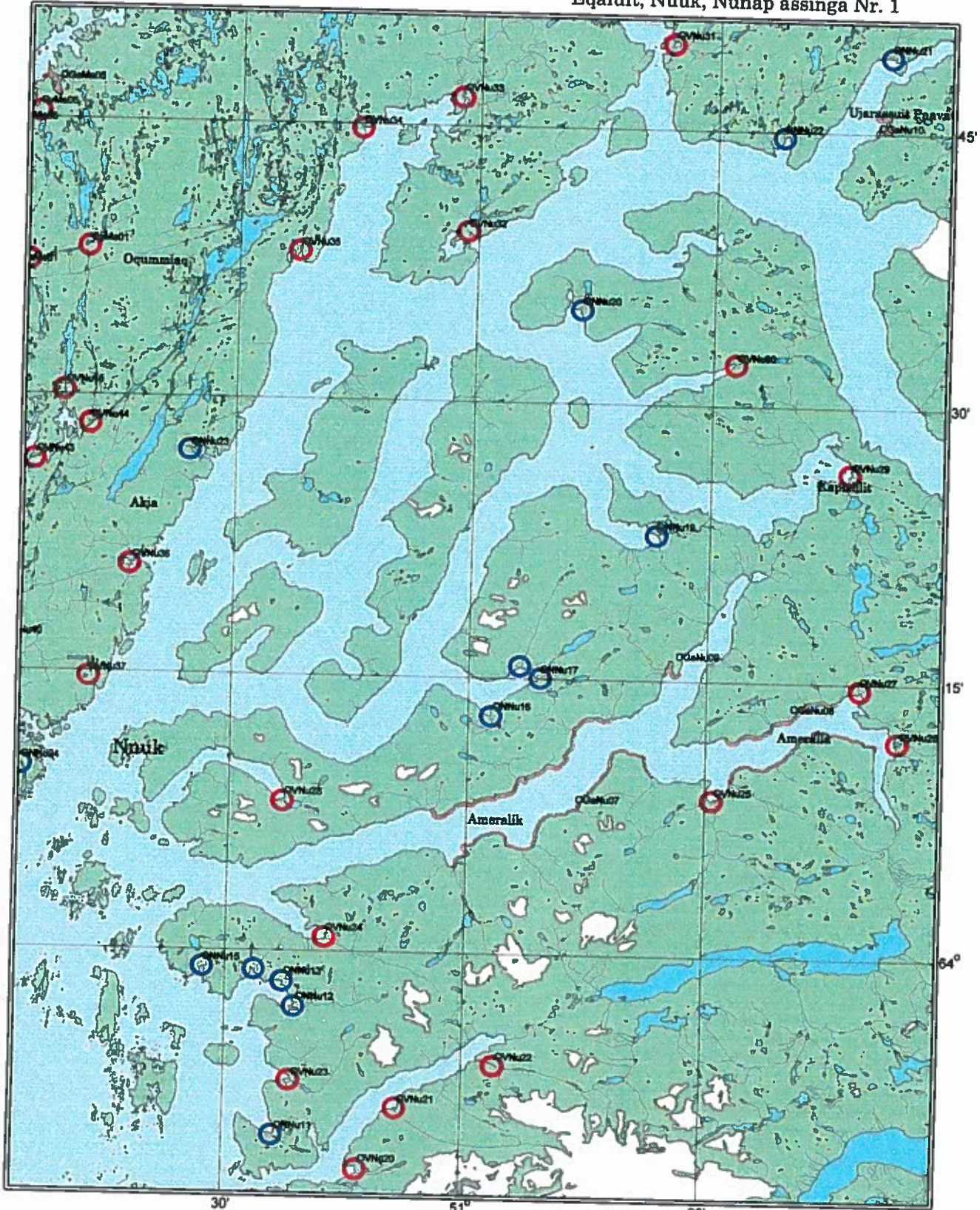

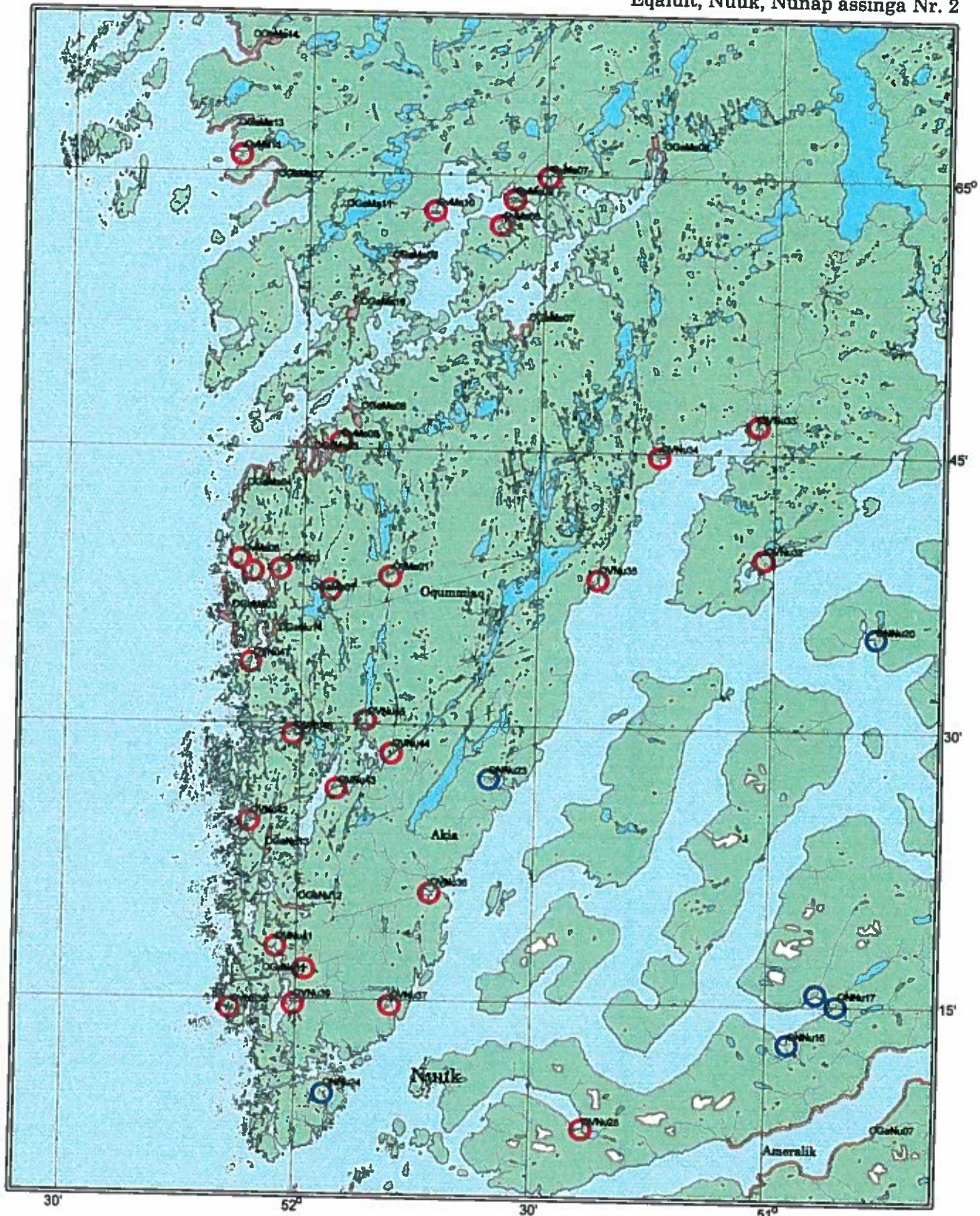

0 10 20 40
Kilometer

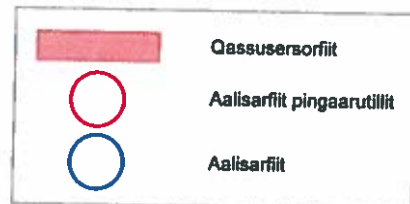
	Qaasarsorsarfitt
	Aalisarfitt pingaarutillit
	Aalisarfitt

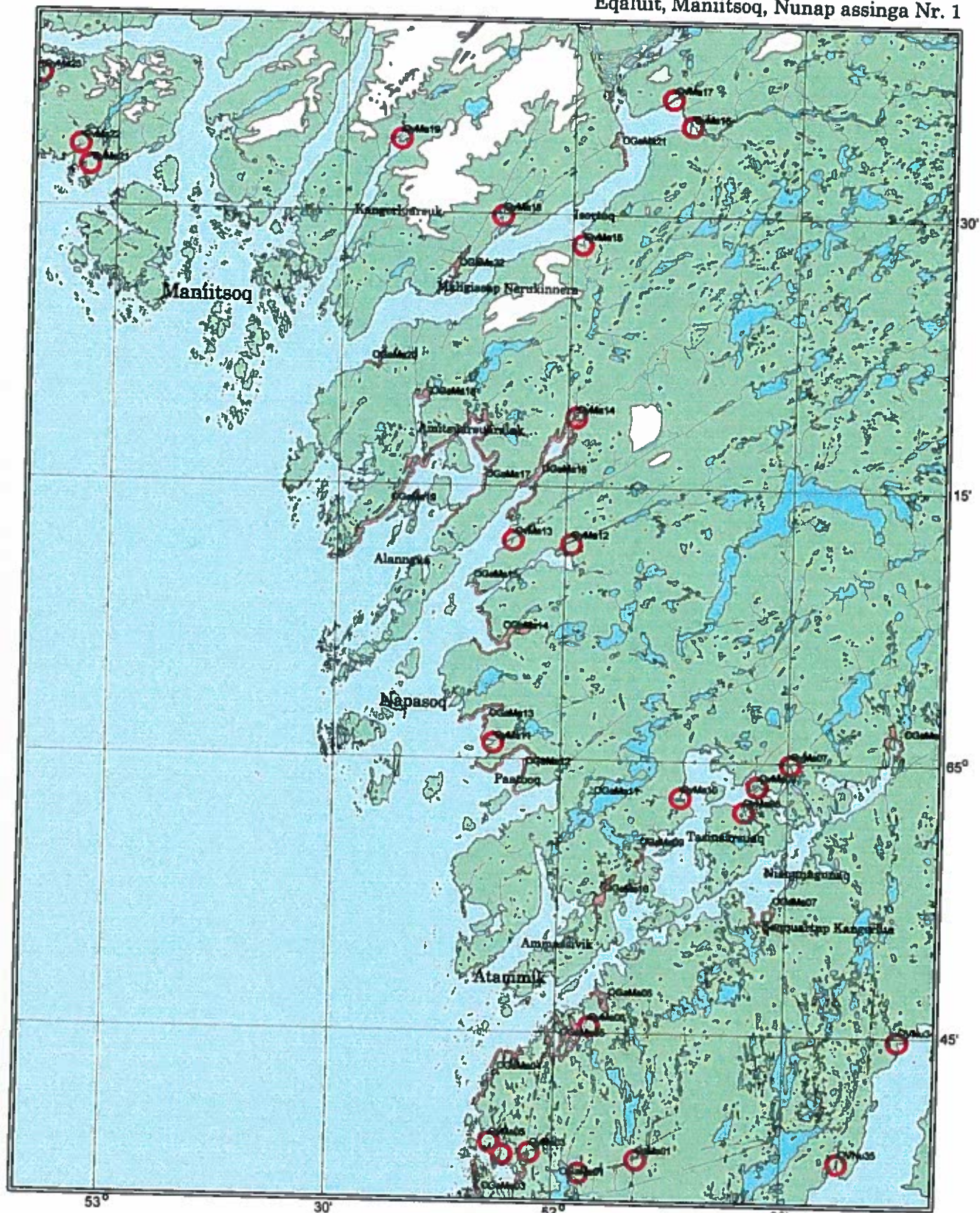

0 10 20 40
Kilometer

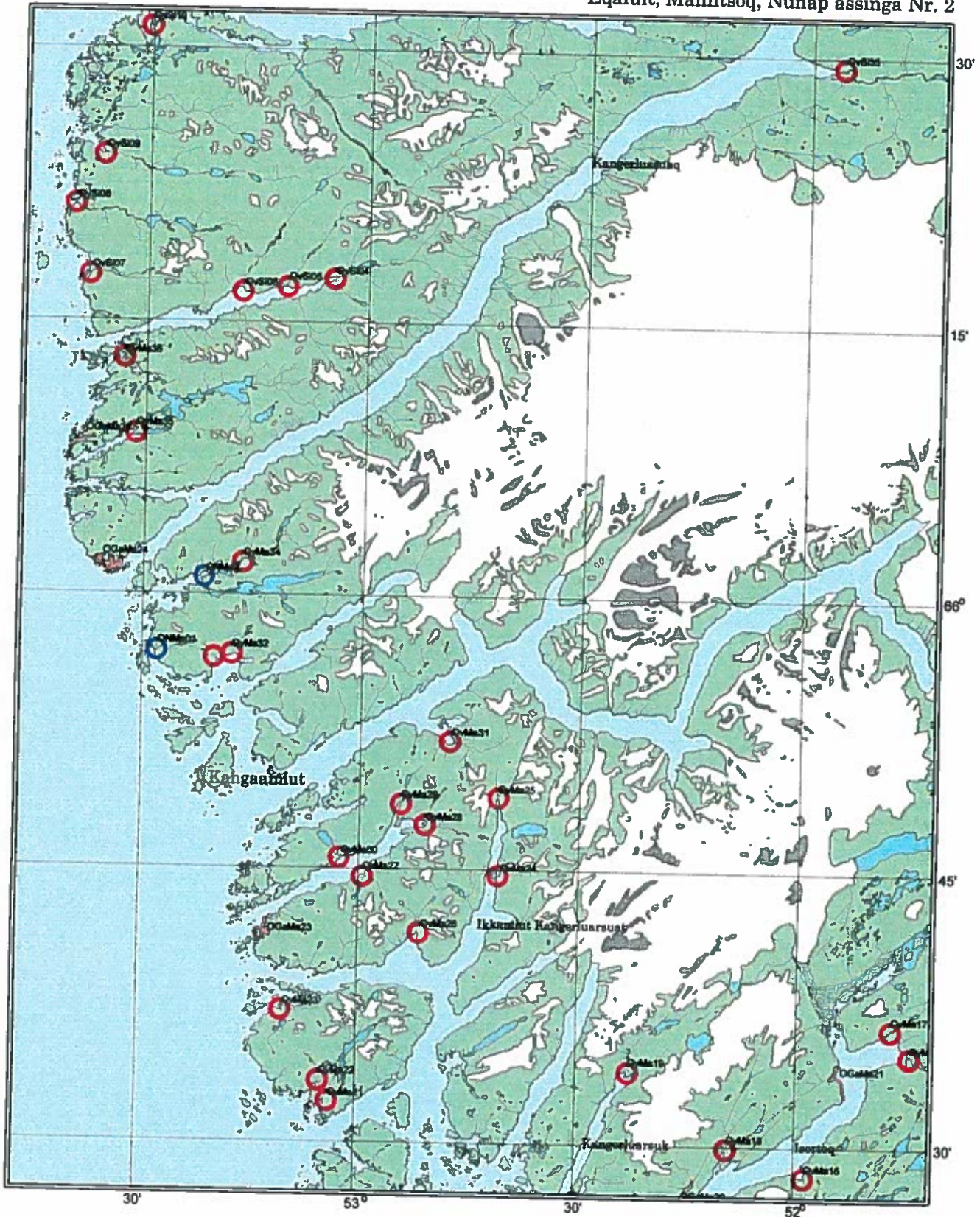

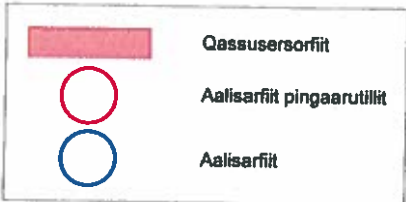

0 10 20 40
Kilometer

	Qassusersorfiit
	Aalisarfiit pingaarutillit
	Aalisarfiit

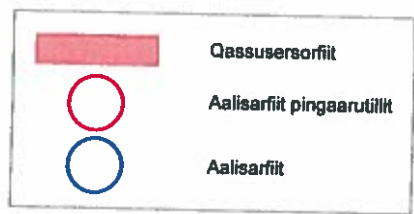
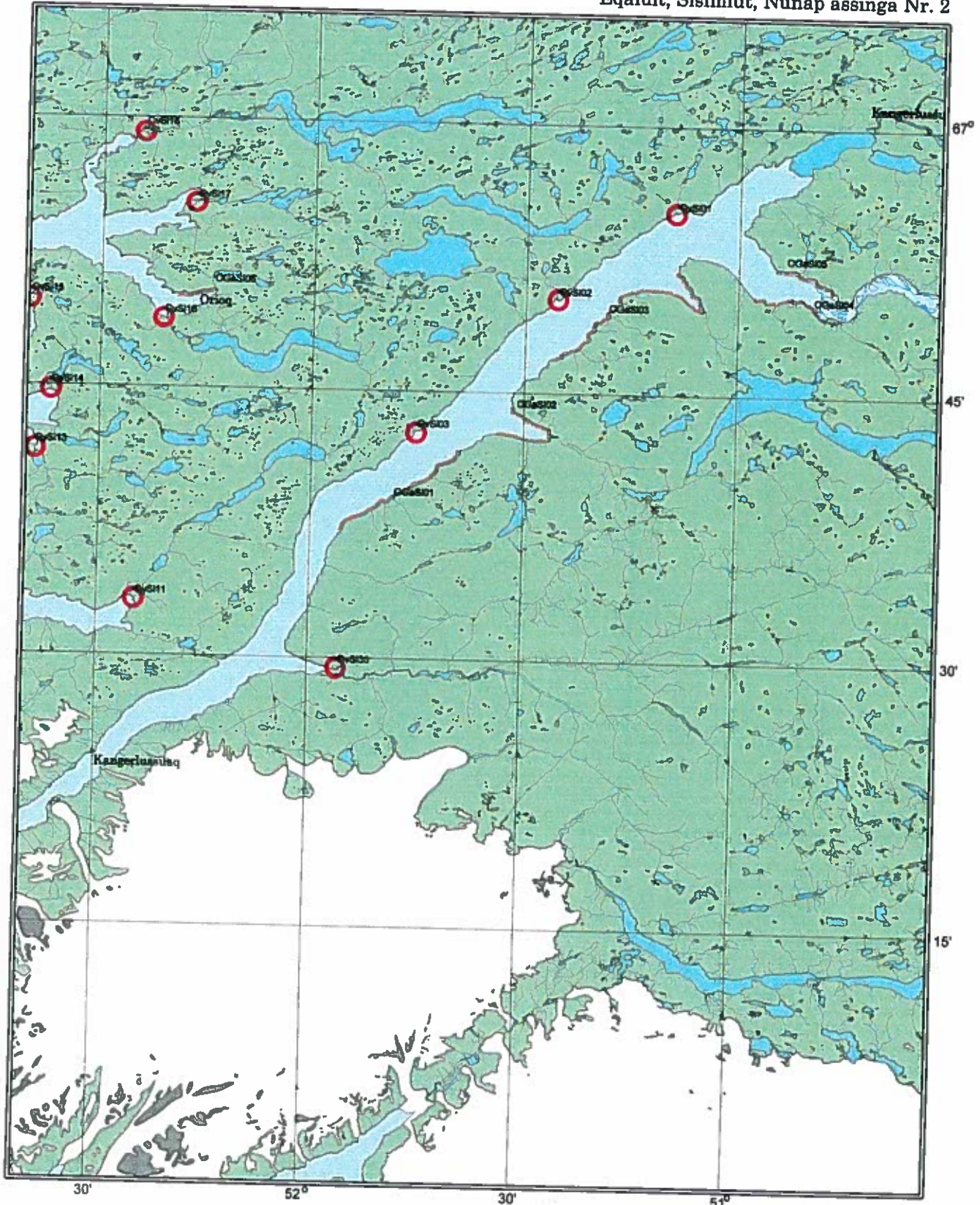

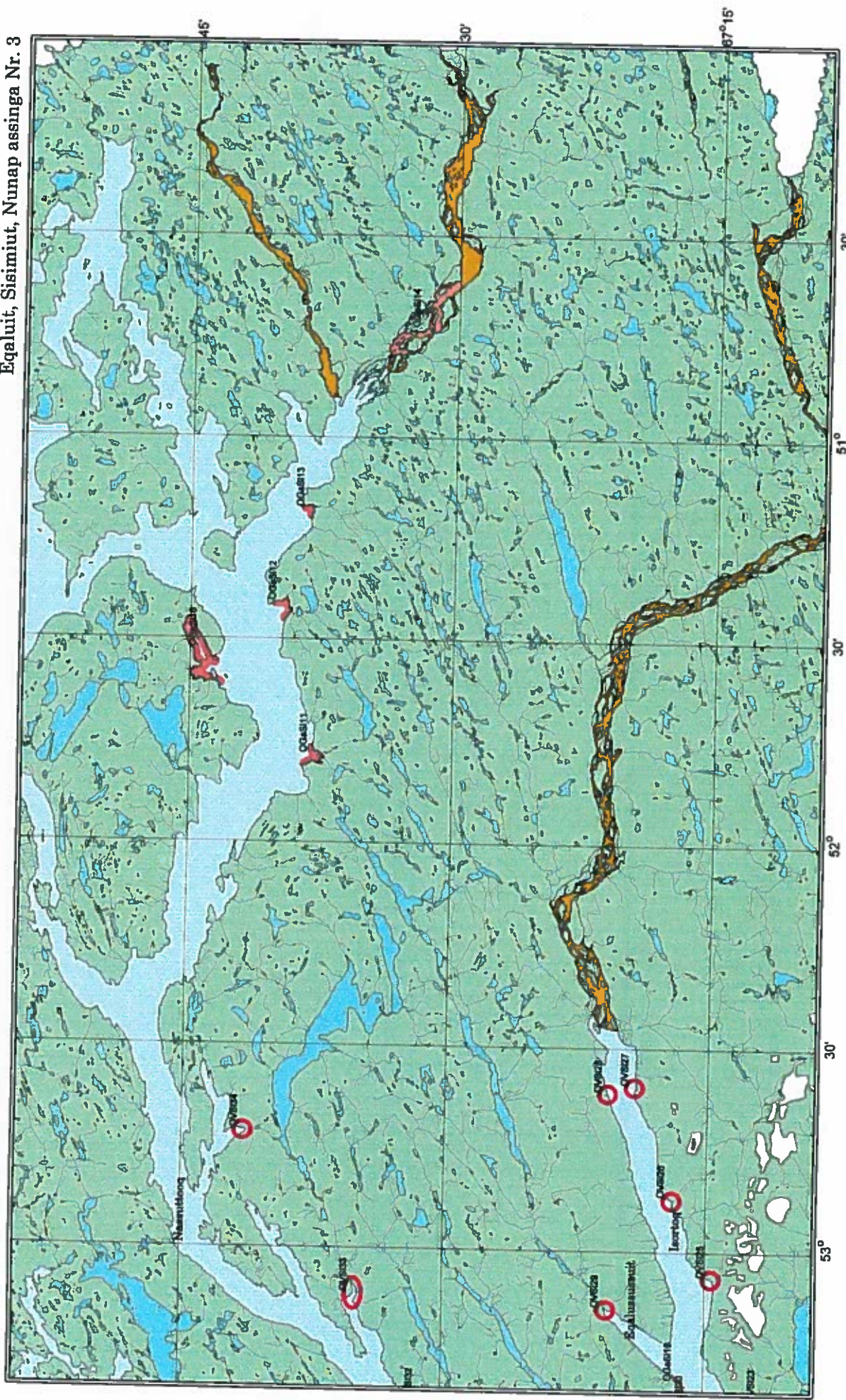

Bilag 1. Apersukkat

Nuuk kommune:

Qeqertarsuatsiaat, d. 18/6-1999
Karolus Steffani, B 1769, Qeqertarsuatsiaat, 3900 Nuuk
Morten Johnsen, B 2021, Qeqertarsuatsiaat, 3900 Nuuk
Ingvar Motzfeldt, Qeqertarsuatsiaat, 3900 Nuuk

Nuuk d. 21/6-1999
Lars Rasmussen, c/o Napp Box 165, 3900 Nuuk
Ado Holm, c/o Napp Box 165, 3900 Nuuk
Pavia Rasmussen, c/o Napp Box 165, 3900 Nuuk
Angunnguaq Josefsen, c/o Napp Box 165, 3900 Nuuk

Nuuk d. 23/6-1999
Svend Petersen, Qavaa 8, Lejl. 7, 3905 Nuussuaq

Nuuk d. 26/6-1999
Nikolaj Heinrich, Blok 42, Lejl. 10, 3900 Nuuk

Maniitsoq kommune

Atammik, d. 27/6-1999
Vilhem Poulsen, B862 Atammik, 3912 Maniitsoq
Jonas Poulsen, B1219 Atammik, 3912 Maniitsoq
Anton Poulsen, B1186 Atammik, 3912 Maniitsoq

Napasog, d. 28/6-1999
Jokum Jessen, B763, Napasog, 3912 Maniitsoq
Henrik Jessen, B807 Napasog, 3912 Maniitsoq
Adam Johnsen, Napasog, 3912 Maniitsoq

Maniitsoq d.2/7-1999
Daniel Heilmann, c/o MAPP Postbox 245, 3912 Maniitsoq
Hans Heilmann, Avnersuaq 34, 3912 Maniitsoq
Svend Heilmann, Tunorqusaaq 837 A1, 3912 Maniitsoq
Morten Bech, c/o MAPP Postbox 245, 3912 Maniitsoq
Frans Petersen, Esbjergvej 749, Lejl. 604, 3912 Maniitsoq

Kangaamiut d. 3/7- 1999

Jens Larsen, B769 Kangaamiut, 3912 Maniitsoq
David Rosing, B???? Kangaamiut, 3912 Maniitsoq

Sisimiut kommune

Itilleq d. 4/7 – 1999
Gerhard Kristiansen, B317 Itilleq, 3912 Sisimiut
Peter Karlsen, B318 Itilleq, 3912 Sisimiut

Sarfanguaq d. 6/7 – 1999

Hans Peter Olsen, B1404 Sarfanguaq, 3912 Sisimiut

Sisimiut d. 7/7, 9/7 – 1999

Hans Mølgård, Aqqusinersuaq 8, 3912

Bilag 2. Immersugassamik immersuisimasut

Skema/ Kortnr	Fornavn	Efternavn	Adresse1	Bygd	By	Kommune	Postnummer
1	Gert	Petersen	Box 227		Paamiut	Paamiut	3940
3	Paviaaraq	Kristiansen	Herlevvej B 839-1		Paamiut	Paamiut	3940
5	Kristian	Dahl	Arbejdsmarked og Erhvervsforvaltning, Paamiut kommuniat, Box 93		Paamiut	Paamiut	3940
6	Johanne	K. Fontain	Box 59	Arsuk		Paamiut	3940
7	Julius	Jacobsen	Box 36	Arsuk		Paamiut	3940
11	Per	Nu Hansen			Kangiliinguit	Kangiliinguit	3930
12	Malakias	Heinrich	B2064	Qeqertarsuaatsiaat		Nuuk	3900
16	Lars	Rasmussen	Box 165		Nuuk	Nuuk	3900
17	Vittus	Nielsen	Box 1005		Nuuk	Nuuk	3900
19	Vilhelm	Poulsen	B862		Nuuk	Nuuk	3900
23	Ana Sofie	Simonsen	-	Atammik		Maniitsoq	3912
18	Morten	Heinrich	Tjalfesvej 16	Atammik		Maniitsoq	3912
28	Pauline	Nikodemussen	-		Nuuk	Nuuk	3900
29	Uvdloriaq	Nielsen	-	Napasoq		Maniitsoq	3912
33	Jens	Larsen	Box 121		Maniitsoq	Maniitsoq	3912
37	Gerthard	Kristiansen	-	Kangaamiut		Maniitsoq	3912
38	Peter	Karlsen	-	Itilleq		Maniitsoq	3912
46	Gert	Olsen	B318	Itilleq		Sisimiut	3911
50	Otto	Berthelsen	Kaalikassaap aqq. 45		Sisimiut	Sisimiut	3911
51	Hans	Mølgård	Box 1014		Sisimiut	Sisimiut	3911
45	Najaaraq	Goliatsen	Aqqusinersuaq 8		Sisimiut	Sisimiut	3911
44	Hans Peter	Olsen	B1404	Sarfannguit		Sisimiut	3911
52	Gabriel	Lundblad	B 639	Sarfannguit		Sisimiut	3911
53	Ole	Abrahamsen	Box 26	Attu		Kangaatsiaq	3955
54	Jens	Inusugtoq	B426	Attu		Kangaatsiaq	3955
55	Per Ole	Frederiksen	B565	Attu		Kangaatsiaq	3955
56	Thomas	Abrahamsen	B371	Attu		Kangaatsiaq	3955
57	Anton	Petersen	B589	Ikeraasarsuk		Kangaatsiaq	3955
58	Jørgen	Inusugtoq	B617	Ikeraasarsuk		Kangaatsiaq	3955
61	Marie	Petersen		Ikeraasarsuk		Kangaatsiaq	3955
72	Konrad	Jerimiassen	Box 512	Ikeraasarsuk		Kangaatsiaq	3955

77 AA.P.P Aasiat V/Otto Storch	Box 199	Aasiat	Aasiat	3950
81 Paaviaraq	Box 220	Aasiat	Aasiat	3950
86 Mikael			Kitsisuarsuit	3950
91 Ove			Akunnaaq	3950

Bilag 3. Immersugassaq. Ammassaat, nipisaat eqaluillu ikkatuniittut.

Eqaluit.

- Suut eqaluunniarnermi atomeqartarpat

Qassutit : ____
Nalluutit : ____
Allat : ____

- Pisat sumut atomeqartarpat (ataatigut titaruk)

Nammineq atugassat

Pujoortarpigit / uullisarpigit / panertitarpigit / tarajortertarpigit?

Tuniniagassat

Pujoortarpigit / uullisarpigit / panertitarpigit / tarajortertarpigit?

Pisat tuniniagassaappata, pisanit qanoq annertutigisut tuninianeqatarpat?

1/3 : ____

1/2 : ____

3/4 : ____

1/1 : ____

Pisat tunineqarnerini illoqatigiinni, qanoq iluaqutaatigippat? (krydsileruk)

Annikitsumik : ____

Naammaannartumik : ____

Annertuumik : ____

Naatsumik nalileruk, eqalunniarnerup sukisaarsaarutitut kulturi-mullu pingaarutai.

Ammassaat

- Suut ammasanniarnermi atorneqartarpat
Qassutit qaloorutit : ____
Allat : ____

- Pisat sumut atorneqartarpat (ataatigut titaruk)
Nammineq atugassat
panertitarpigit / qimminut nerukkaatissat?
Tuniniagassat
panertitarpigit / qimminut nerukkaatissat?

Pisat tuniniagassaappata, pisanit qanoq annertutigisut tuniniar-
neqartarpat?

1/3 : ____

1/2 : ____

3/4 : ____

1/1 : ____

Pisat tunineqarnerini illoqatigiinni, qanoq iluaqutaatigippat?
(krydsileruk)

Annikitsumik : ____

Naammaannartumik : ____

Annertuumik : ____

Naatsumik nalileruk, ammassanniarnepuk sukisaarsaarutitut kultu-
rimullu pingaarutai.

Nipisat

- Suut nipisanniarnermi atorneqartarpat
Qassutit : ____
Allat : ____

- Pisat sumut atorneqartarpat (ataatigut titaruk)
Nammineq atugassat
Ooqanngitsuliarisarpigit / panertitarpigit / suai ?

Tuniniagassat

Ooqanngitsuliarisarpigit / panertitarpigit / suai ?

Pisat tuniniagassaappata, pisanit qanoq anertutigisut tuniniane-qatarpa ?

1/3 : ___

1/2 : ___

3/4 : ___

1/1 : ___

Pisat tunineqarnerini illoqatigiinni, qanoq iluaqutaatigippat?
(krydsileruk)

Annikitsumik : ___

Naammaannartumik : ___

Annertuumik : ___

- Naatsumik nalileruk, nipisanniernerup sukisaarsaarutitut kultu-rimullu pingaarutai.

Bilag 4. Najoqqutarineqarsimasat

Mosbech, A., Boertmann, D., Nymand, J., Riget, F. & Acquarone M, 1998: The Marine Environment in Southwest Greenland. Biological resources, resource use and sensitivity to oil spill. National Environmental Research Institute, NERI Technical Report nr. 236. 205 pp.

Huntington, Henry P.: Observations on the Utility of the Semi-directive Interview for Documenting Traditional Ecological Knowledge, *Artic* vol.51, no. 3 (sept. 1998) P. 237-242

Petersen, H.C: Registrering af levende ressourcer samt bevaringsværdigt natur, Direktoratet for Sundhed og Miljø, 1992, upubliceret.

Hansen, P.M. & F. Hermann 1953: Fisken og havet ved Grønland. - *Skr. Danm. Fisk. Havunders.* Nr. 15.

Sørensen, E.F. 1985: Ammassat ved Vestgrønland. - Greenland Fisheries and Environmental Research Institute. 82 pp.

Sørensen, E.F. & V. Simonsen 1988: Genetic differentiation among populations of capelin (*Mallotus villosus*) from the west coast of Greenland. - *J. Appl. Ichthyol.* 4: 23-28.

Kanneworff, P. 1968: Preliminary results and some problems concerning capelin investigations in Greenland. - *Rapp. P.-v. Reun. Cons. perm. int. Explor. Mer.*: 38-40.

Nielsen, J. 1961a: Contributions to the biology of the salmonidae in Greenland. - *Meddr Grønl.* 159 (8): 75 pp.